

BARNBOKSLUT

Årsberättelse 2021

Foto: Johan Werner Avby

Innehåll

Inledning och kommentarer	1
1. Demografi barn och unga.....	4
2. Grunden för barnets rättigheter	4
2.1 Förbud mot diskriminering	4
2.2 Principen om barnets bästa	5
2.3 Ansvar för barnets rättigheter	6
2.4 Rätt till livet, goda förutsättningar för optimal utveckling	8
2.5 Åsiktsfrihet, delaktighet och rätt att bli hörd	10
3. Barnets friheter och rätt till utveckling, utbildning, lek, vila, kultur och fritid.....	13
3.1 Rätt till utbildning.....	13
3.2 Rättigheter för barn med funktionsnedsättning	14
3.3 Rätt till vila, lek, kultur och fritid	15
4. Rätt till goda uppväxtvillkor	16
4.1 Föräldrars ansvar för barns utveckling, uppfostran och ekonomi	16
5. Rätt till hälsa	18
5.1 Rätt till bästa uppnåeliga hälsa	18
5.2 Rätt till rehabilitering till barn som farit illa.....	32
6. Region Jönköpings läns barnrättsbaserade verksamhet	33
6.1 Barn som anhöriga.....	33
6.2 Barnrättsombud	34
6.3 Barnskyddsteam.....	36
6.4 Fokusgrupp Barnets rättigheter.	37

Inledning och kommentarer

Barnbokslut 2021 innefattar aktiviteter både från hälso- och sjukvården, Länstrafiken samt utbildning och kultursektorn. Syftet med rapporten är att ge en bild av verksamheterna ur ett barnrättsperspektiv. FN:s konvention för barnets rättigheter utgör ett grundfundament i samarbetet och samverkan med såväl länets kommuner som idéburna organisationer. Barnbokslutet garanterar ingen heltäckande bild av arbetet som genomförts för barns bästa.

Infektionssäsongen 2020/2021 var mild för länets barn. Det var ytterst få fall av RS-virus och det var ett minskat antal akutbesök för barn under 1 år i jämförelse med tidigare år. I oktober skedde en dramatisk ökning av bekräftade RS-virus fall, vilket speglades i ett ökat söktryck inom samtliga barnverksamheter. Under 2021 har Barnkliniken för tredje gången genomfört en uppdragsutbildning i samverkan, Neonatal intensivvård, 7,5 hp, med Hälsohögskolan. I den utbildningen är både patient och vårdnadshavare med och bidrar med egna erfarenheter av neonatalvård. Barnkliniken har genomfört en kollegial granskning enligt ett nationellt koncept ”Barnanpassad vård” www.barnanpassadvard.se

Under 2020 var det 6534 besök på barnakuten och 3306 akutbesök för barn under ett års ålder på länets Barn- och ungdomsmedicinska mottagningar (BUMM) totalt 9840. Under 2021 var det 8980 besök på barnakuten och 3809 besök på BUMM:s mottagningar i länet, totalt 12 789 - en ökning med nästan 3000 besök.

Under 2021 inkom totalt 5285 remisser till En väg in, barn och unga, psykisk hälsa (EVI), varav 4645 accepterades och 2537 remisser fördelades till BUH. Resterande remisser fördelades till barn- och ungdomspsykiatri (BUP). 1079 digitala vårdmöten har genomförts inom BUH vilket motsvarar 14 procent av genomförda besök.

Tack vare regionens satsning har fler barn och unga fått hjälp inom Barn- och ungdomspsykiatri under 2021 - vi har ökat både antalet kontakter och antalet patienter jämfört med 2020 (från 30 000 kontakter till 40 000 kontakter, samt från 3 900 patienter till 4500 patienter).

Barnahus har under 2021 haft en ökad ärendemängd, dels utifrån ny lagstiftning gällande barnfridsbrott men även totalt sett har mängden ärenden ökat. Liksom tidigare år ställer det stora antalet ärenden krav på personalresurser som berör både socialtjänsten och hälso- och sjukvården i Region Jönköpings län.

Munhälsa bland barnen i vår region är god och den ökning av kariesförekomst som tidigare noterats i de yngre åldrarna ser ut att ha vänt. I åldrarna 3, 6 och 12 år ser vi en positiv trend.

Nu finns det 22 familjecentraler i länet. Totalt är det 25 757 barn inskriva på länets familjecentraler och tillgängligheten till länets familjecentraler är 98,7 procent. Under 2021 initierades ett utvecklingsarbete med att skapa ett grundpaket för föräldrastödjande insatser i grupp, detta i syfte att erbjuda en likvärdighet på familjecentralerna i länet.

I samband med sitt hälsobesök på BHV får barn i åldern 4 och 5 år besvara frågor via en digital enkät. 33 av 36 barn upplevde att de som arbetade på BHV berättade vad som skulle hända så att barnen förstod. 31 av 36 barn tyckte att de som jobbade på BHV lyssnade på det som barnen ville säga. Barn- och ungdomsmedicinska mottagningar i länet genomförde också en digital enkät där det framkom att samtliga barn, 30 svarande, upplevde att de hade fått veta vad som skulle hända på besöket på ett sätt som de förstod och 28 av 30 barn upplevde att de hade blivit lyssnade på.

Sektion Folkhälsa har genomfört utbildning och diplomering inom hbtqi. Det har påbörjats diplomering av BUP Jönköping. Fyra catchup-utbildningar, tre digitala och en fysisk där personal från redan diplomerade verksamheter deltagit. Under året har hälsokommunikatörerna genomfört utbildningar, både fysiska och digitala, i föräldraskapsstöd på olika arenor i länet varav en livesändning tillsammans med Studieförbundet Vuxenskolan. Nässjö kommun förbereder en film som syftar till att öka barns närvaro i förskolan och därmed öka språkinläring. Hälsokommunikatörerna har översatt manus till filmen på arabiska , somaliska , tigrinja och dari.

Ungdomsmottagningar har förstärkt kuratorstjänster- och barnmorsketjänster på de fysiska ungdomsmottagningarna samt ökat antal lediga tider i den digitala mottagningen UM online.

Länstrafiken gör årliga mätningar genom KOLBAR (Kollektivtrafikbarometern) som på senare tid fått utökad fokus, bland annat på trygghetsfrågor. Det har visat sig i tidigare undersökningar att just ungdomar känt större otrygghet i kollektivtrafiken än andra grupper. Denna oro rör hur förare kör bussar och om man ska komma fram i tid.

Under tre höstveckor varje år arrangeras Höst i Glänta. 2021 visades bilderboksillustrationer av Matilda Ruta och en upptäckarpromenad - Kliv in i bilden - kring bilderna gjordes. Lekterapiin flyttade ut en liten skaparhörna till Glänta och KulturSjukhuset underhöll med musik, sagor och berättelser lite här och var på sjukhuset.

Både Tenhult- och Stora Segerstads naturbruksgymnasium har under 2021 fortsatt arbetet kring elevers frånvaro. Elevernas mentorer följer dagligen upp de elever som saknas i skolan och har dialog med hemmet. 98 procent av eleverna på Tenhults naturbruksgymnasium och 78 procent på Stora Segerstad uppfyllde kraven för gymnasieexamen.

Under 2021 inkom 971 synpunkter och klagomål till patientnämnden. Utav dessa var det 92 ärende som gällde barn 0-17 år, vilket är fler barnärende än tidigare.

Under 2021 har Strategigrupp barn och unga fortsatt arbetet med Bästa platsen att växa upp, leva och bo på där de tre områden (fullföljda studier, psykisk hälsa, fysisk aktivitet) i nära samverkan med skola, hälso- och sjukvård, socialtjänst och fritid fortsatt varit prioriterade. Exempel på deltagande team som varit med från start är Nässjö Familjecentral och Attarpsskolan i Bankeryd.

Inom Region Jönköpings län finns nu cirka 260 barnrättsombud, och i oktober 2021 genomfördes en utbildningsdag kring barnkonventionen för nya barnrättsombud. Under vår och höst 2021 genomfördes nätverksträffar för barnrättsombuden.

1. Demografi barn och unga

Antalet barn och unga upp till 18 år är 79 747 stycken (2021-12-01) och utgör cirka 22 procent av den totala befolkningen i länet.

2. Grunden för barnets rättigheter

Region Jönköpings län arbetar för alla barns lika värde, jämställdhet, jämlikhet och förbud mot diskriminering.

2.1 Förbud mot diskriminering

Alla barn är lika mycket värda och har samma rättigheter. Inget barn ska diskrimineras på någon grund. Vi ska visa alla barn och deras familjemedlemmar samma respekt. (Artikel 2)

2.1.1 Barnahus

Inom barnahusverksamheten tas barn emot oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion/trosuppfattning, funktionsnedsättning eller sexuell läggning.

2.1.2 Habiliteringscentrum

Habiliteringscentrum tar emot barn- ungdomar och vuxna samt deras anhöriga och närstående, oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion/trosuppfattning, funktionsnedsättning eller sexuell läggning.

Hörselhabiliteringen är HBTQ-certifierad och kommer att förnya certifieringen under 2022.

I februari 2021 genomfördes en klinikdag, som klinikens etikombud planerat, med samtliga medarbetare på habiliteringscentrum, om mångfald, normmedvetenhet och likabehandling. Klinikdagen följdes upp i juni med en presentation av regionens nya hållbarhetsprogram där bland annat jämställdhets- och jämlikhetsintegrering ingår. Habiliteringscentrum knöt ihop regionens hållbarhetsprogram med resultaten från diskussionerna de hade om normmedvetenhet och likabehandling.

2.1.3 Naturbruksgymnasierna

Region Jönköpings läns gymnasieskolor Tenhults Naturbruksgymnasium och Stora Segerstad Naturbruksgymnasium har fungerande planer mot diskriminering och kränkande behandling.

2.1.4 Sektion Folkhälsa

Sektion Folkhälsa har påbörjat utbildning och diplomering på Barn- och ungdomspsykiatri inom hbtqi (homosexuella, bisexuella, transpersoner, personer med queera uttryck och identiteter och intersexpersoner). Fyra catchup-utbildningar har genomförts, tre digitala och en fysisk där personal från redan diplomerade verksamheter deltagit, vilket innebär att personal från tex familjecentraler, elevhälsa och fritidsverksamhet deltar gemensamt.

I samverkan med Jönköpings kommun anordnades en dag med fokus unga transpersoner där Sektion Folkhälsa deltog i planeringsarbetet och även höll en kortare föreläsning.

2.1.5 Ungdomsmottagning

Länets ungdomsmottagningar är hbtqi-diplomerade och nyanställd personal erbjuds catchup-utbildning för att verksamheten ska kunna upprätthålla kompetensen. Under året genomfördes ett webinarium om utredning vid könsdysfori tillsammans med Lundströmsmottagningen (Lundströmmottagningen är Västra Götalandsregionens enhet för personer med könsdysfori).

2.2 Principen om barnets bästa

Vid alla åtgärder som rör barn ska i första hand beaktas vad som bedöms vara barnets bästa. Om barnets bästa inte kan genomföras ska kompenserade åtgärder göras för att beslut ska bli så bra som möjligt. (Artikel 3)

2.2.1 Barnahus

Barnahus mål är att förstärka barns rättigheter genom rättsprocessen och ge dessa barn ett gott bemötande och stöd, samt vid behov omgående krisinsatser och bedömning av behandlingsinsatser. På Barnahus får barnen vistas i en trygg miljö, och övriga inblandade professioner (polis, åklagare, socialtjänst och hälso- och sjukvård) kommer till Barnahus för att i en utsatt situation för barnet ge barnet skydd, en trygg rättsprocess och hjälp till förståelse för vad som sker. Barnets bästa ska vara i fokus under processen. Barnet ska vara informerat om åtgärder som berör honom eller henne samt ges tillfälle att uttrycka sin uppfattning i den utsträckning och på det sätt som barnets mognad medger.

2.2.2 Familjecentral

Enligt det samverkansavtal som Strategigrupp barn och unga tagit beslut om ska gälla i Region Jönköpings län (2019) beskrivs det att en familjecentral bedriver hälsofrämjande, generella, tidigt förebyggande och stödjande insatser som vänder sig till blivande föräldrar, föräldrar och barn. Kännetecknande för verksamheten är att huvudmännen, kommunen och Region Jönköpings län, samordnar sina resurser under samma tak för att möjliggöra tvärprofessionell samverkan. Familjecentralen bör innehålla mödra- och barnhälsovård, öppen förskola och socialtjänst genom individ- och familjeomsorg med inriktning mot förebyggande arbete. Nu finns det 22 familjecentraler i länet, varav en av dessa beskrivs som familjecentralsliknande på grund av att alla verksamheterna inte finns under samma tak. Totalt är det 25 757 barn inskriva på länets familjecentraler och tillgängligheten till länets familjecentraler är 98,7 procent.

2.2.3 Habiliteringscentrum

Grunden för Habiliteringscentrums arbete är mötet med barn, ungdomar och vuxna, som kommer i kontakt med dem utifrån sina individuella behov av habilitering, rehabilitering eller behov av tolk. Utgångspunkt är alla människors lika värde. Det innebär att de möter alla utifrån individens unika livssituation och förutsättningar. Habiliteringscentrum bygger sin verksamhet genom meningsskapande möten.

Barnets bästa betyder inte alltid att de ska få det de önskar, olika perspektiv behöver vägas samman och en bedömning görs vad som är rimligt exempelvis utifrån resurser, tid och lagar. Det är därför viktigt för Habiliteringscentrum att reflektera över i vilken utsträckning och omfattning barnet ska delta i olika insatser. Genom kartläggning, observation, samverkan, samtal med vårdnadshavare/nätverk, görs en bedömning av vad som är bäst för barnet.

2.2.4 Naturbruksgymnasierna

På naturbruksgymnasierna beaktas Barnets bästa vid alla möten med eleven så som exempelvis vid mentorsmöte och utvecklingssamtal samt vid elevhälsoteamens möten där beslut tas utifrån barnets bästa.

2.2.5 Verksamhetsutveckling i samverkan

Vårdnadshavares tillgång till barnets journal

En skrivelse är skickad till SKR och e-hälsorådet för att uppmärksamma dem om problemen med att föräldrar inte får tillgång till barnets journal då denne passerat 13 års ålder. Vårdnadshavare har behov av att ha tillgång till barnets journal och e-tjänster i de fall där barnet, exempelvis på grund av sjukdom, behöver stöd och hjälp. Svar inkom men ingen förändring är ännu genomförd.

Många familjer har svårt att hitta information om barnsjukvård på 1177 och det är otydligt vad som gäller för barn i olika åldrar. En enkel instruktion är framtagen som underlättar för barn, familjer och personal att hitta samlad information bland annat om vad som är möjligt och inte möjligt när det gäller e-tjänster i olika ålder.

Förbättringsarbetet genom praktiskt arbete

Under 2021 påbörjades en gemensam utbildning i förbättringsarbete genom praktiskt arbete. Utbildningen planerades och genomfördes av verksamhetsutvecklare tillsammans från habiliteringscentrum, barnkliniken, barnhälsovården, barn- och ungdomsenheten och rehabiliteringscentrum. Flera olika förbättringsarbeten pågår. Två träffar har genomförts under 2021 och avslutningen planeras till mars 2022. Däremellan sker praktiskt arbete inom verksamheterna. Syftet är att arbeta med verksamhetsgemensamma barnprocesser, identifiera gap och driva förbättringar inom området. Stort fokus ligger på att bidra till bättre och tydligare omhändertagande för barn och familjer som rör sig inom flera verksamheter. Medarbetare från de olika verksamheterna ingår i gemensamma förbättringsteam. Totalt påbörjades sex förbättringsområden.

- Barns delaktighet och medbestämmande vid digitala vårdmöten
- Samverkan runt barn med komplexa vårdbehov
- Förbättra arbetssätt och samverkan mellan BHV och neonataldagsjukvård
- Barns levnadsvanor
- Förbättringsgrupp temagrupperledare
- Förberedelser inför åtgärder och insatser

Uppdragsutbildning Neonatal intensivvård

Under 2021 har Barnkliniken för tredje gången genomfört en uppdragsutbildning i samverkan, Neonatal intensivvård, 7,5 hp, med Hälsohögskolan. I den utbildningen är både patient och vårdnadshavare med och bidrar med egna erfarenheter av neonatalvård. Deltagare i utbildningen kom förutom från Jönköping även från andra barnkliniker i landet så som Linköping, Västervik, Kalmar, Halmstad, Växjö och Karlstad.

2.3 Ansvar för barnets rättigheter

Verksamheten ska vara barnrättsbaserad i arbetsmetoder och rutiner. Det är ett personligt yrkesansvar samt verksamhetsansvar att prioritera, respektera, skydda och säkerställa barnets rättigheter i vårt arbete. Vi ska se barnets om rättighetsbärare. (Artikel 4)

2.3.1 Barnhälsovården

Inom barnhälsovården finns barnrättsombud för varje APT-område som deltar i de utbildningar och nätverk som Regionen anordnar för barnrättsombuden och via APT för denna kunskap vidare till sina kollegor. Temagrupperna *Barns delaktighet* och *Barn som far illa* arbetar för att utveckla och stärka kunskaperna om barns rättigheter inom barnhälsovården. Ett arbete i temagruppen barn som far illa är att kontinuerligt uppdatera och förstärka kunskaperna avseende orosanmälan samt följa antalet orosanmälningar som görs. Temagrupp *Barns delaktighet* har som ett fokus att genom olika material och vetenskaplig förankring öka kunskaperna hos medarbetarna för att förstärka barnens möjligheter till delaktighet utifrån barnet bästa. Hösten 2021 deltog temagrupp *Barns delaktighet* med en föreläsning på barnrättskonferensen i Jönköping.

2.3.2 Barn och ungdomsenheten

Barn- och ungdomsenheten har under 2021 fokuserat på att öka kunskapen om barn som rättighetsbärare. Vardagliga dilemman såsom exempelvis vårdnadshavares rättigheter kontra barnets rättigheter har diskuterats med barnombudet i Region Uppsala, tillika ordförande för Nätverket för barnanpassad vård, i samband med en klinikutvecklingsdag.

Barn- och ungdomshälsan har inarbetat arbetssätt att identifiera barn som far illa, vilket innebär att varje barn som har kontakt får frågan om de bevittnat eller blivit utsatt för våld. Under 2021 har riktlinjer och administration förtydligats, exempelvis att frågan om våldsutsatthet kan ställas vid andra och fler tillfällen under behandlingsprocessen. I samband med nybesök inom BUH fick 66 % motsvarande 1200 barn/unga frågan om de varit utsatta eller bevittnat våld. Av dessa svarade 34 % ja på frågan.

2.3.3 Barnahus

Det är varje barns rättighet att få växa upp i en miljö fri från alla former av våld och övergrepp. Enligt artikel 19, FN:s barnkonvention har barnet rätt till skydd mot våld och övergrepp i familjen. Sverige har skrivit under barnkonventionen och har därmed åtagit sig ett särskilt ansvar för att skydda dessa barn. Barnets rätt till skydd och en trygg rättsprocess utgör grunden för beslutet att ha ett Barnahus i Jönköpings län. Det är även utgångspunkten och det som styr i det dagliga mötet med alla barn som besöker verksamheten. De utredningar som parallellt genomförs inom rättsväsendet och socialtjänsten ska inledas skyndsamt och bedrivs så snabbt som hänsynen till barnet och sakens komplexitet medger

2.3.4 Habiliteringscentrum

Habiliteringscentrum har barnrättsombud på alla enheter. Barnrättsombuden träffas regelbundet för att stötta varandra och utbyta erfarenheter och tips.

Under 2021 har några av barnrättsombuden deltagit vid olika barnrättskonferenser och därefter delgivit det till övriga ombud vid Habiliteringscentrum. Vid ett tillfälle tittade de tillsammans på några av filmerna från barnrättsdagarna och reflekterade därefter över hur de kan jobba vidare utifrån dem.

2.3.5 Kultur och utveckling

Kultur och utveckling har ett barnrättsombud med ett nätverk för barnrättsarbete inom hela Regional utveckling för att mer aktivt kunna arbeta med frågorna. I bidragshandläggningen inom kulturområdet har man barnkulturvetare som tittar på barnets perspektiv och delaktighet för de projekt som sökt medel från Kultur och utveckling.

Regionbibliotek Region Jönköpings län har under året startat ett nätverk med de folkbibliotek i länet som särskilt önskar utveckla metoder för att implementera barnkonventionen i sin verksamhet.

2.3.6 Länstrafiken

I Trafikförsörjningsprogrammet, som antogs 2021 av regionfullmäktige, finns ett kapitel om social hållbarhet där trygghetsfrågor tas upp som en viktig del i kollektivtrafiken.

Länstrafiken gör årliga mätningar genom KOLBAR (Kollektivtrafikbarometern) som på senare tid fått utökat fokus, bland annat på trygghetsfrågor. Det har visat sig i tidigare undersökningar att just ungdomar känt större otrygghet i kollektivtrafiken än andra grupper. Det har då inte varit fråga om våld eller annan brottslighet utan mer kring hur förare kör bussar och om man ska komma fram i tid. Det återstår att se hur tryggheten påverkas av den ökade diskussionen kring ungdomsrån och gängvåld.

2.3.7 Naturbruksgymnasierna

På Naturbruksgymnasierna utses elevskyddsombud vilka deltar vid Skolkonferensen och vid skolans arbetsmiljöarbete.

2.4 Rätt till livet, goda förutsättningar för optimal utveckling

Barn har rätt till liv, överlevnad och bästa möjliga förutsättningar för en optimal utveckling. Vi ser till barnets hela livssituation och vid behov samarbetar vi med andra – med barnet i centrum. (Artikel 6)

2.4.1 Barn och ungdomsmedicinska mottagningen

Uppdragsundersökningar

Barn- och ungdomsmedicinska mottagningen i Jönköpings län har under 2021 påbörjat ett utvecklingsarbete tillsammans med Kommunal utveckling och länets socialtjänster för att förtydliga processen med hälso- och/eller läkarundersökningar i samband med socialtjänsten utredningar kopplat till LVU och barns placeringar utanför hemmet. Syftet är att säkerställa att barnets hela hälsa ska uppmärksammas i en placeringsprocess. Exempelvis används en arbetsmetod, Barns behov i Centrum (BBIC), och som bidrar till att kartlägga barnets totala hälsa och vårdbehov.

2.4.2 Habiliteringscentrum

För Habiliteringscentrum är det viktigt att insatserna upplevs meningsfulla och bidrar till att individens vardag blir hanterbar. De arbetar för god hälsa och individens utveckling. Genom att stödja individens förståelse för- och tillit till sig själv, vill Habiliteringscentrum stärka individens förmåga att skapa mening och se möjligheter.

Habiliteringscentrum strävar efter att arbeta utifrån en helhetssyn, vilket förutsätter samverkan med- och tillit till varandra och till andra aktörer. Vid habiliterande insatser krävs mycket samverkan och samarbete med alla som finns i närheten av individen. Insatsen sker därför i hög utsträckning med familj och anhöriga, men även genom skola, övrig vård och privata aktörer.

2.4.3 Kultur och utveckling

Letterbox club

Regionbibliotek Region Jönköpings län samverkar i utvecklingsprocesser som bedrivs för att gynna barn och unga. T.ex. inom ramen för Letterbox club sker samverkan med folkbibliotek och socialtjänst i 11 av länets kommuner och flera regionala och nationella parter. Letterbox club vänder sig till barn i utsatta livssituationer med syftet att stimulera och väcka barns nyfikenhet och lust att läsa, räkna och lära sig.

Språklust

Inom utvecklingsarbetet Språklust sker bred samverkan mellan länets folkbibliotek och flera regionala institutioner. Syftet är att sprida kunskap om språkutveckling, läsning som en god levnadsvana och källa till ett ökat ordförråd, stimulera föräldrar att prat-läsa och samtala kring böcker med sina barn och uppmuntra till biblioteksbesök.

Vid Barnhälsovårdens hembesök hos familjen då barnet är 8 månader får familjen foldern ”Läs tillsammans” (översatt till 8 språk), ett bokmärke som hälsar välkommen till biblioteket och gåvoboken ”Knacka på”. Språklust finns också med vid barnets hälsobesök som 5-åring i Barnhälsovården. Då deltar barnet i dialog med sjuksköterskan med fokus på högläsning och goda levnadsvanor och får gåvoboken ”Saga-sagor Fiffiga kroppen och finurliga knoppen” och en välkommenhälsning från biblioteket.

Glänta

I projektet Glänta – barnbibliotek på sjukhus har det under 2021 arbetats vidare med att utveckla, utöka och fördjupa verksamheten. Glänta är en plats för barn och unga som besöker länssjukhuset Ryhov, öppen och tillgänglig dygnet runt. Hit kan man komma som patient eller besökare för att läsa, leka, vila och låna böcker. I Glänta kan barn och människor i alla åldrar ta del av berättelser på olika språk, konst och musik och ibland också dramatiserat sagoberättande. Här finns en stor interaktiv surfplatta med bl.a. Polyglutt som är en app med barnböcker på mer än 50 olika språk inkl. TAKK (Tecken som alternativt och kompletterande kommunikationssätt) och teckenspråk.

Under tre höstveckor varje år arrangeras Höst i Glänta. 2021 visades bilderboksillustrationer av Matilda Ruta och en upptäckarpromenad - Kliv in i bilden - kring bilderna gjordes. Lekterapiin flyttade ut en liten skaparhörna till Glänta och KulturSjukhuset underhöll med musik, sagor och berättelser lite här och var på sjukhuset.

I Gläntaprojektet ingår också aktiviteter utanför den fysiska platsen Glänta. Två gånger i veckan (med reservation för perioder av hög smittspridning) går vi till barndagvården och träffar barn och läser och pratar om böcker. Det kallas Läsklubb.

Under 2021 har också planeringen av en Sagoslinga påbörjats och en barnrond har genomförts som en del av förberedelsearbetet. Sagoslingan är ett promenadstråk med QR-koder för dans, musik och sagor och annat spännande, som ska gå både inom- och utomhus i anslutning till Glänta och barnkliniken på Ryhov. Invigning beräknas ske hösten 2022. Utveckling av Sagoslingan och verksamheten i barnbiblioteket Glänta bedrivs i nära samarbete med Barnkliniken, Bild och form/gestaltning, Mark och trädgård, Regionbibliotek och KulturSjukhuset.

2.4.4 Naturbruksgymnasierna

Mentor vid naturbruksgymnasierna ser till hela barnets situation i samverkan med vårdnadshavare med barnet i centrum. Elevhälsoteamets representanter ser till barnets bästa i alla möten med elev, vårdnadshavare, socialtjänst, Barn- och ungdomspsykiatri, Habiliteringen med flera.

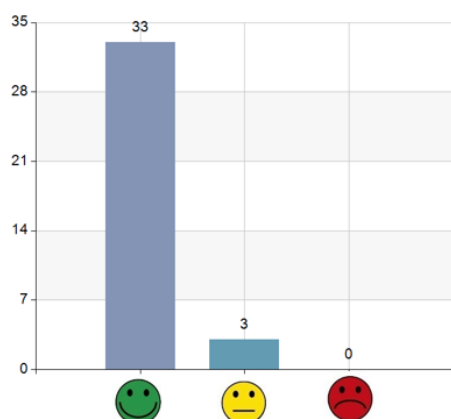
2.5 Åsiktsfrihet, delaktighet och rätt att bli hörd

Barn har rätt till delaktighet i beslut som rör dem, både i kontrollen av det egna livet och som en del av gruppen barn. Vi ska ta det som barn säger på allvar och väga det utifrån barnets ålder och mognad. (Artikel 12)

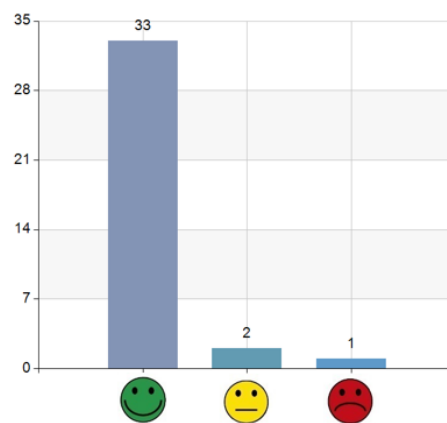
2.5.1 Barnhälsovården

För att främja barnets delaktighet i hälsobesöken inom barnhälsovården finns ett bildspel på 1177.se för de olika hälsobesöken (2,5 år, 3 år, 4 år och 5 år) som beskriver de olika momenten i hälsobesöken. I den kallelse som familjen får inför besöket uppmanas familjen att titta på bildspelet inför barnets hälsobesök. För att ytterligare förstärka barnets delaktighet i hälsobesöket skickas ett Kort ”Hej kompis” tillsammans med kallelsen och riktar sig direkt till barnet. Vid besöket beskriver sjuksköterskan de olika delarna i besöket utifrån en platta med samma bilder som finns i bildspelet på 1177.se. Barnet får sedan själv bestämma i vilken ordning hen vill genomföra besöket genom att välja bland momenten. och flytta över bilden på genomfört moment till Tåget. När ett av momenten är avklarat flyttar barnet bilden från plattan till tåget och väljer sedan nästa moment.

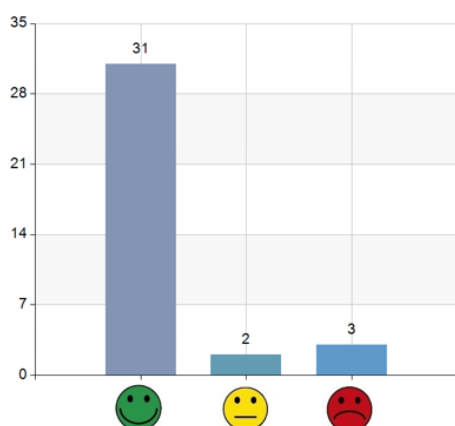
För att kontinuerligt utforska barns erfarenhet av hälsobesöken får barn i åldern 4 och 5 år i samband med sitt hälsobesök besvara frågor avseende om de fått information som de förstod, om de som arbetade på BHV lyssnade på det som barnet ville berätta samt en övergripande fråga om hur barnet upplevde besöket. Frågorna besvarar barnet via en digital enkät där bilder och inspelat ljud underlättar för barnet att besvara frågorna. Undersökningen genomförs vart annat år och varje BHV-enhet arbetar med den digitala enkäten under två veckor. Nedan beskrivs svar från 36 barn.

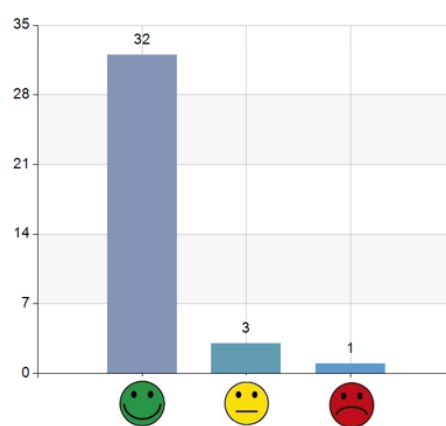
Om du fick vänta, fanns det något att göra?

Berättade de som jobbar här om det som skulle hända så du förstod?

Lyssnade de som jobbar här på det du ville säga?

Hur tycker du att det är här?

Spontana reflektioner från barnen när de fått frågan: "Är det något mer du vill berätta som var bra?"

"Balansgrejen var kul och att mäta mig och väga mig och att jag hör bra"

Roligt vill gör det igen

Tåget

Att det nästan inte kändes något att ta sprutan

2.5.2 Barn- och ungdomsmedicinska mottagningen

Barn- och ungdomsmedicinska mottagningarna i länet tog under två veckor vardera in barns åsikter och kommentarer via en digital enkät. Resultatet visade att samtliga barn, 30 svarande, upplevde att de hade fått veta vad som skulle hända på besöket på ett sätt som de förstod. 28

av 30 barn upplevde att de hade blivit lyssnade på.

En kommentar var

"Det var bra att när jag inte förstod riktigt vad de menade att jag skulle göra förklarade de igen tills jag förstod och de hade alltid en trevlig ton och är väldigt vänliga och trevliga".

Barn- och ungdomsmedicinska mottagningarna i länet erbjuder barn och unga och vårdnadshavare svara på en kundenkät vid två tillfällen per år.

Resultat barn och ungdom, BUMM länet, december 2021

1. Jag tyckte att personalen lyssnade på mig.	97 %
2. Jag tyckte jag kunde lita på den personal jag träffade.	93 %
3. Jag fick vara med och bestämma så mycket jag önskade om vilken hjälp jag skulle få.	85 %
4. Jag förstod den information som jag fick under besöket.	84 %

2.5.3 Barn och ungdomshälsan

Barn- och ungdomshälsan erbjuder barn och unga, vid tre tillfällen per år att svara på en kundenkät.

Resultat barn och ungdom, BUH länet, nov 2021

1. Jag tyckte att personalen lyssnade på mig.	97 %
2. Jag tyckte jag kunde lita på den personal jag träffade.	97 %
3. Jag fick vara med och bestämma så mycket jag önskade om vilken hjälp jag skulle få.	89 %
4. Jag förstod den information som jag fick under besöket.	95 %

2.5.4 Habiliteringscentrum

För att säkerställa att barn, ungdomar och vuxna med kognitiva funktionsnedsättningar förstår syftet med besöket och vad som händer under besöket på habiliteringscentrum, används bildkallelser som visar hur lokalerna ser ut, bilder på personalen de ska möta och bilder som visar vad de ska prata om på besöket. Under besöket på habiliteringscentrum används exempelvis samtalsmatta eller andra bildstöd som är utvecklade specifikt för syftet med mötet. För att öka barns delaktighet och möjlighet att komma till tals och visa hur de känner inför olika saker, används pekkartor i samband med besöket.

Barnrättsombud inom habiliteringscentrum deltar tillsammans med barnrättsombud på andra kliniker, i ett förbättringsarbete där de ska undersöka hur barns delaktighet vid digitala vårdmöten kan förbättras. Arbetet beräknas vara klart under 2022.

2.5.5 Naturbruksgymnasierna

Naturbruksgymnasierna arbetar kontinuerligt med elevinflytande på olika nivåer genom klassråd, elevråd och skolkonferens. Vid dessa möten lyfter eleverna egna frågor samt

kommer med synpunkter på verksamheten. Skolorna genomför årligen elevenkäter, som ger eleverna möjlighet att uttrycka sina åsikter och komma med förslag.

2.5.6 Sektion Folkhälsa

Under våren 2021 släpptes resultaten från enkätundersökningen, Folkhälsoenkät Ung. Alla ungdomar i år 9 och år 2 på gymnasiet erbjöds att delta i enkäten där svarsfrekvensen var 77 procent. Nytt var också att Folkhälsoenkät Ung erbjöds till ungdomar på grundsärskolan åk 7-9 samt gymnasiesärskolan åk 1-4 och hade en svarsfrekvens på 52 procent. Resultaten sammanställdes med de viktigaste resultaten ifrån varje tema som infografik och sattes ihop till en kortare film. Detta för att ge återkoppling till ungdomarna kring vad resultaten visade.

Marknadsföring av Folkhälsoenkät Ung och Kultur (FUnK) har gjorts i samband med presentation av resultatet från Folkhälsoenkät Ung 2020. FUnK är en del i arbetet med att ta till vara på resultatet från Folkhälsoenkät Ung och initierades i syfte att utveckla en metodik för att inkludera unga i bearbetning och gestaltning av enkätens resultat via kulturella uttryck. Syftet är att erbjuda en metod som ger ökad självinsikt, är identitetsstärkande och bidrar till hälsa genom att ungdomar får vara delaktiga och ges möjlighet att uttrycka sig i frågor som handlar om dem själva. Ett metodstöd har arbetats fram för att underlätta för de skolor och kulturaktörer som vill påbörja liknande projekt.

2.5.7 Ungdomsmottagning

Under 2021 genomfördes en väntrumsenkät där ungdomarna fick chansen att svara på frågor om hur de upplevt kontakten med ungdomsmottagningen, hur de blivit bemötta och om de känner att de fått hjälp med det de behöver. I enkäten fanns det även utrymme för att lämna förslag på hur verksamheten kan förbättras. 97 procent av ungdomarna svara att de kunde ta upp det jag ville och att de blivit lyssnade på. 98 procent upplever personalen som mycket kunnig och 95 procent upplever personalen som mycket förstående. På frågan *Om du besökt kurator eller psykolog, upplever du att du fått rätt stöd för att kunna förbättra hur du mår?* ger 85 procent de två högsta betygen åt frågan.

3. Barnets friheter och rätt till utveckling, utbildning, lek, vila, kultur och fritid

Varje barn har rätt att utvecklas till sin fulla potential utifrån sina förutsättningar, i sin egen takt och med lämpligt stöd.

3.1 Rätt till utbildning

Barn har rätt till utbildning och kostnadsfri grundskola. Högre utbildning ska vara tillgänglig utifrån förmåga. Barn ska ha tillgång till studie- och yrkesvägledning samt uppmuntras till regelbunden närvaro. Disciplin ska respektera barns värdighet och barnkonventionen. (Artikel 28)

3.1.1 Naturbruksgymnasierna

Tenhults naturbruksgymnasium kartlägger ungdomarnas behov av stöd genom tidiga startsamtal och överlämningar från tidigare skolan, samtal med vårdnadshavare och

mentorstid. Under 2021 har Tenhults naturbruksgymnasium fortsatt arbetet kring elevers frånvaro. Elevernas mentorer följer dagligen upp de elever som saknas i skolan och har dialog med hemmet. Professionernas roller i elevhälsoteamet är tydliga och de träffas varje vecka för att följa upp elever som behöver stöd, på så sätt används skolans resurser på bästa sätt för att möta elevernas behov. 98 % av eleverna på Tenhults naturbruksgymnasium klarade gymnasieexamen.”

Under pandemin har elever i behov av särskilt stöd fått undervisning på plats på skolan även då distansundervisning bedrivits, detta för att hjälpa eleven att nå målen i kurser och främja psykisk hälsa. Elever som sörjer eller är orolig p.g.a. anhörigs sjukdom har möjlighet att få stöd och samtala med kurator.

Även Stora Segerstad naturbruksgymnasium har under 2021 intensifierat arbetet kring elevers frånvaro. Elevernas mentorer, tillsammans med skolans elevhälsoteam följer snabbt upp frånvaro samt återkopplar till elev och vårdnadshavare. Detta kan leda till olika insatser för att främja närvaron. Andelen elever som uppfyllde kraven för gymnasieexamen på naturbruksprogrammet var, vårterminen 2021, 78%. Antalet elever på yrkesintroduktion som genomförde ett gymnasiearbete var 3 elever och samtliga var godkända. Så andelen godkända gymnasiearbeten på yrkesintroduktion var 100%.

Under 2021 avslutade Stora Segerstads elevhälsoteam SPSM:s (specialpedagogiska skolmyndigheten) ettåriga utbildning *Att höja skolans elevhälsokompetens*. Där sätts fokus på att tydliggöra olika professionernas roller och på så sätt kunna använda skolans resurser på bästa sätt för att möta elevernas behov.

3.2 Rättigheter för barn med funktionsnedsättning

Barn med funktionsnedsättning ska ges förutsättning för att leva ett värdigt och anständigt liv som främjar självförtroendet och möjliggör barnets aktiva deltagande i samhället på lika villkor. Deras behov av stöd ska beaktas. (Artikel 23)

3.2.1 Habiliteringscentrum

Habiliteringscentrums personal samverkar med förskola/skola kring barn med funktionsnedsättningar till exempel gällande förhållningssätt och pedagogiska strategier för att underlätta barnens inläring, kommunikation och sociala interaktion. Hörselpedagogerna ser även över ljudmiljön för barn med hörselnedsättning och synpedagogerna ser över anpassningen av barnets miljö ur ett synperspektiv.

Barn med omfattande funktionsnedsättningar har rätt till LSS-insatser som till exempel kontaktperson eller ledsagare. Dessa insatser kan möjliggöra en mer aktiv fritid för barn och ungdomar med funktionsnedsättningar. LSS- insatser handläggs av kommunen och habiliteringens kurator förmedlar ofta kontakten mellan familj och LSS-handläggare.

3.2.2 Naturbruksgymnasierna

Förutsättningar och beaktande av behov för barn med funktionsnedsättning att aktivt delta och ta del av det utbud som Region Jönköpings län har. Alla barns rätt till en bra utbildning

beaktas på naturbruksgymnasierna. Förutom naturbruksprogrammet finns individuellt program och introduktionsprogrammen, programinriktat val och yrkesintroduktion. Elever i behov av särskilt stöd får särskilt stöd inom gymnasiesärskolans Individuella program och Skog mark och djur erbjuds på skolan.

3.3 Rätt till vila, lek, kultur och fritid

Barn har rätt till vila och balans i livet mellan förskola/skola, fritidsaktiviteter och sysslor i hemmet. Barn har rätt att utvecklas genom lek. Barn har rätt till fritids- och kulturaktiviteter som är anpassade efter deras ålder och behov. (Artikel 31)

3.3.1 Familjecentral

På familjecentralens öppna förskola erbjuds barn en pedagogisk gruppverksamhet samtidigt som den kan ge föräldrar stöd i föräldrarollen. Här sker lärande möten i en trygg miljö, där lek, skapande, sång och samtal blandas. På öppna förskolan sker en naturlig inläring, både av språklig och av social karaktär. Här har alla rätt att ”bara vara” utan krav på prestation och resultat. Verksamheten på öppna förskolan utvecklas tillsammans med besökarna, genom att skapa arbetsformer där barn och föräldrar är delaktiga. På grund av rådande pandemin så har många av länets öppna förskolor varit tvungna att vara stängda under övervägande delen av året, dock har digitala alternativ och utomhusaktiviteter erbjudits i många delar av länet.

3.3.2 Habiliteringscentrum

Barn- och ungdomshabiliteringen anordnar vartannat år en föräldrautbildning i *Lek och samspelsutveckling*, den riktar sig till barn i förskoleåldern eller till barn med en lekutveckling i motsvarande ålder. Utbildningen tar upp olika aspekter av lek, lekens betydelse för barns utveckling, ljudmiljö och visuell miljö, anpassning av lek - lekglimtar från vardagen, autism och lek- att erövra leken för barn med samspels- och kommunikationssvårigheter.

Specialpedagogerna på barn- och ungdomshabiliteringen har regelbundet öppet lekotek eller gruppverksamhet, för förskolebarn och deras föräldrar. Syftet med träffarna är att ge barn och föräldrar möjlighet att knyta kontakter, hämta kunskap, utbyta erfarenheter och stimulera barnets lek, lust och lärande. Mötesplatserna skapas tillsammans.

Personal på Habiliteringscentrum försöker även förmedla till föräldrarna vad kommunerna erbjuder gällande mer anpassade aktiviteter för att barnen ska få en meningsfull fritidssysselsättning.

3.3.3 Kultur och utveckling

Skapa Dans är en koreografitävling för unga dansare mellan 14 – 22 år. Tävlingsens syfte är att uppmuntra ett eget dansskapande hos amatörer samt visa på den fantastiska kreativitet, kompetens och det kunnande som finns hos dansutövande ungdomar. Skapa Dans är mer än en tävling, det är en möjlighet för unga koreografer att utveckla sitt sceniska uttryck samt träffa andra unga dansare med samma intresse. Skapa dans genomfördes i år i Jönköping.

3.3.4 Naturbruksgymnasierna

Luciatåg och andra aktiviteter, utöver vanlig undervisning, erbjuds och genomförs på Tenhults naturbruksgymnasium. På Stora Segerstad arbetar fritidspersonal tillsammans med

eleverna för att skapa en meningsfull fritid med exempelvis pyssel, innebandy, träning, bakning och andra aktiviteter.

4. Rätt till goda uppväxtvillkor

Alla barn har rätt till goda uppväxtvillkor som är gynnsamma för barnets optimala utveckling.

4.1 Föräldrars ansvar för barns utveckling, uppfostran och ekonomi

4.1.1 Familjecentral

Familjecentralen ska stödja och stärka föräldrar i sitt föräldraskap, tidigt identifiera familjer som behöver stöd samt verka för ett jämställt föräldraskap. Familjecentralerna erbjuder familjer individuellt föräldraskapsstöd, men även föräldraskapsstöd i grupp. Det individuella stödet för barn och föräldrar är mycket stor del av familjecentralens verksamhet kvinnohälsovården och barnhälsovården träffar så gott som alla blivande/ nyblivande föräldrar, Inom dessa verksamheter sker de både ett generellt och ett mer riktat program då möjlighet till extra kontroller/ samtal ges till de familjer som behöver extra stöd I stort sett alla familjecentraler i länet har en utarbetad rutin angående vårdplanering kring tidig upptäckt redan under graviditeten när barnmorskan identifiera att de blivande föräldrarna inte mår väl, till dessa träffar bjuds föräldrarna in, barnmorska, BHV-sjuksköterskan och andra aktörer exempelvis psykiatri och psykolog på så sätt kan en planering inför det kommande föräldraskapet skapat och ett etablerat stöd finns på plats när barnet är fött. Familjecentralerna erbjuder föräldraskapsstöd i grupp. 18 av 19 tillfrågade familjecentraler erbjuder någon form av föräldragrupper innan barnet är fött. Det kan ske genom aulaföreläsningar eller genom mindre gruppverksamhet på familjecentralen. Ämnen som berörs är amning, förlossning, andningsprofylax anknytning samt förberedelse kring föräldraskapet och samspel.

Föräldragrupper, efter barnet är fött, erbjuds på 15 av 19 familjecentralen. Ofta är det förstagångsföräldrar som går på dessa träffar och barnen är vanligtvis 0-18 månader gamla. Aktiviteter eller ämnen som erbjuds är ofta utifrån föräldrarnas egna önskemål. Exempel på ämnen som tas upp är samspel, små barns mat, alkohol, barnsäkerhet, barn och sjukdomar, babymassage, hälsa och fysisk aktivitet, föräldrar och nätet och sömn. I föräldragrupperna bjuds även externa aktörer bjud in till dessa träffar så som exempelvis NTF, förskolesamordnare, Röda korset, biblioteket och hälsokommunikatörer.

15 av 19 familjecentraler erbjuder ett riktat stöd till de föräldrarna som behöver extra stöd. Exempel på riktade föräldragrupper är: psykisk sköra föräldrar, tvillingträffar, adoptivgrupper, pappagrupper, unga föräldrar, föräldrar som är singlar samt föräldragrupper på somaliska, arabiska och lätt svenska.

Universella föräldraskapsprogram erbjuds på 18 av 19 familjecentraler. De två vanligaste programmen som erbjuds är International Child Development Programme, ICDP, (12) följt av Trygghetscirkeln (4), Cope (3) ABC (1) och Komet (1).

På grund av rådande pandemi så har föräldraskapsstödet i grupp på samtliga familjecentraler varit tvunget att ställas in, i många delar av länet har digitala varianter av föräldragrupper erbjudits

Under 2021 initierades ett utvecklingsarbete med att skapa ett grundpaket för föräldrastödjande insatser i grupp, detta i syfte att erbjuda en likvärdighet på familjecentralerna i länet. Arbetet beräknas vara klart i oktober 2022.

En enkät till föräldrarna genomfördes 2021. Den besvarades av 874 föräldrar. I enkäten så uppgav de som besvarade enkäten 99 procent att de kände sig mycket välkomna på familjecentralen. 99,6 procent av föräldrarna upplevde att personalen alltid hade barnets bästa i fokus. Ungefär 1/3 av föräldrarna uppgav att de någon gång behövt extra stöd från familjecentralerna och detta stöd handlade i de flesta fall om stödsamtal med familjecentralens kurator kring föräldrastöd, relationer och psykisk ohälsa, men de uppgav också att de fått stöd kring förlossningsrädsla, matproblematik och sömn.

4.1.2 Habiliteringscentrum

Genom att erbjuda föräldrautbildningar om diagnos och att hantera funktionsnedsättningen, ökar möjligheten att vara delaktig för patienten. Kurserna varierar i längd mellan en halv dag upp till 5 hel- och halvdagstillfällen. Ofta deltar även en vårdnadshavare med erfarenhet vid utbildningar om diagnos. Dessa föräldrar delger sina erfarenheter om hur det var att få ett barn med den diagnosen och hur det påverkat dem. Habiliteringscentrum erbjuder även olika utbildningar som syftar till att förbättra förutsättningarna för kommunikation och samspel i familjen. Exempel på detta är Lek och samspelsutveckling, Seriesamtal och sociala berättelser, PECS (Picture Exchange Communication System), AKK (Alternativ och kompletterande kommunikation), TAKK (Tecken som alternativt och kompletterande kommunikationssätt).

4.1.3 Sektion Folkhälsa

Hälsokommunikatörerna arbetar med föräldraskapsstöd. Genom enkätuppföljningar från Hälsoskolan 2020-2021, går det att se att deltagare efterfrågar mer kunskap om ämnen som föräldraskapsstöd, stress och oro. Under året har vi hälsokommunikatörerna genomfört utbildningar, både fysiska och digitala, i föräldraskapsstöd på olika arenor i länet varav en livesändning tillsammans med Studieförbundet Vuxenskolan. Då *Språklust* implementerats som en del i föräldraskapsstödet har hälsokommunikatörerna, genom logoped, fått ta del av *Språklust*.

Nässjö kommun förbereder en film som syftar till att öka barns närvaro i förskolan och därmed öka språkinläring. Hälsokommunikatörerna har översatt manus till filmen på arabiska, somaliska, tigrinja och dari. Inläsning av berättarröst kommer att ske på fyra språk.

Under det gångna året har det gjorts utbildningsinsatser för regionens hälsokommunikatörer i *Vägledande samspel* steg 1 och steg 2, *Mitt barn i den svenska skolan*, pappagrupperutbildning, utbildning om suicidprevention samt hedersrelaterat våld. Två grupper i *Vägledande samspel*, på arabiska och dari, har genomförts under hösten 2021.

I planeringen för 2022 är att göra fyra filmer om ungdomsmottagningen där manus är översatt av hälsokommunikatörerna på arabiska , somaliska , dari och tigrinja.

Under 2021 har samverkansarbetet mellan sektion Folkhälsa, barnhälsovården och RF-SISU Småland fortsatt för att öka rörelseglädjen och den fysiska aktiviteten hos 5-åringar. Målgruppen är de barn och deras föräldrar som har svårast att komma igång. Under året har konceptet som startade i Nässjö 2019 ”Prova-på-rörelse-kort” för 5-åringar där sjuksköterskor på barnhälsovården i samband med 5 årsbesöket delar ut ett kort till alla 5 åringar och deras familjer, spridits till Habo och Mullsjö På kortet finns olika föreningar angivna med kommunens utbud av aktiviteter som barnen får prova på.

Under hösten 2021 genomfördes två återstående utbildningstillfällena av ”En förälder blir till”. Målet med utbildningen är att alla familjer ska känna sig välkomna när de besöker verksamheter som är till för dem. Ämnen var psykisk hälsa och kulturell medvetenhet. Deltagande familjecentraler var Gränna, Öxnehaga, Vetlanda, Gislaved och Eksjö. Avslutande vernissage planeras till juni 2022 då alla familjecentraler får tillfälle att visa upp resultat från genomförda förbättringsarbeten i utbildningen.

5. Rätt till hälsa

5.1 Rätt till bästa uppnåeliga hälsa

Barn har rätt till bästa uppnåeliga hälsa och likvärdig tillgång till hälsa- och sjukvård. Det inkluderar fysiskt, psykiskt och sexuell hälsa, barns levnadsmiljöer samt skydd från våld, missbruk och skadliga sedvänjor.

5.1.1 Barnahus

Målgruppen för Barnahus Jönköpings län är barn och ungdomar som misstänks ha varit utsatta för våldsbrott av någon i nära relation eller sexuella övergrepp oavsett relation till den misstänkte som faller inom ramen för anmälningsskyldigheten till socialtjänsten (14 kap.1 § Socialtjänstlagen) och liknande allvarliga brott. Målgruppen avser barn och ungdomar mellan 0 till och med 17 år.

Under 2021 har sammanlagt 578 barn varit aktuella för hantering på Barnahus, 2020 var det 439 barn. Polisen har haft 408 barnförhör på Barnahus i Jönköping. Utöver detta har också 80 förhör hållits på polishuset i Eksjö och 7 barnförhör hållits på polishuset i Värnamo. Att jämföra med 2020 då det var 291 barnförhör på Barnahus i Jönköping, 30 barnförhör på polishuset i Eksjö samt 2 barnförhör på polishuset i Värnamo. Läkareundersökning har planerats för 84 barn, 2021 och 2020 var antalet 91 barn.

1 juli 2021 kom ny lagstiftning om barnfridsbrott. Barnfridsbrottet gör det straffbart att låta barn bevittna vissa brott mellan närstående, eftersom dessa barn enligt forskning löper ökad risk att drabbas av både psykisk och fysisk ohälsa. I och med barnfridsbrottet har Barnahus fått en ny målgrupp. Barnahus har under 2021 haft en ökad ärendemängd, dels utifrån ny lagstiftning gällande barnfridsbrott men även totalt sett har mängden ärenden ökat. Liksom tidigare år ställer det stora antalet ärenden krav på personalresurser som berör både

socialtjänsten och hälso- och sjukvården i Region Jönköpings län. Verksamheten har genomfört sitt uppdrag trots pågående pandemi, vilket ställt ytterligare krav på såväl flexibilitet, samverkan som smittskyddsåtgärder.

Under 2021 har Barnahus, utöver basverksamheten, arbetet med utveckling utifrån nedanstående fokusområden:

- Fortsatt fördjupning av kunskap och kompetens inom hedersrelaterat våld mot barn och unga, kopplat till rättsprocessen på Barnahus. Kompetenssatsningen har letts av Barnafrid, efter ett regeringsuppdrag.
- Introducerat modellen ”Efter barnförhöret” i två av länets kommuner. Barnahus har utbildat aktuella kommuner i metoden samt tillsammans med dessa kommuner upprättat rutiner genomförande av testomgångar.
- Arbetat med modellen ”Fjärde rummet” har påbörjats under året. I Fjärde rummet kan barnahusmodellen användas för att ge fler utsatta barn tillgång till stöd och behandling avseende sin psykiska hälsa. Utifrån detta har Barnahus arbetat för ett närmare samarbete mellan Barnahus och Alternativ till våld (ATV). I den processen har det framkommit behov att närmare kartlägga de olika verksamhetsområdena. Arbetet med detta har påbörjats, men är i sin linda.

5.1.2 Barnhälsovården

I samband med det första hembesöket när barnet är ca 2 veckor gammal får föräldrar som har nyfödda barn en nyckelringsnalle, ett informationskort och information om att de kan boka om tiderna, se barnets tillväxtkurva och att de kan förbereda sig själva och sitt barn, i alla åldrar, inför besöket genom att läsa på 1177.se. Utifrån riktade stadsbidrag och inom ramen för Tillsammans för bästa möjliga hälsa och jämlik vård i Region Jönköpings län, har barnhälsovården arbetat vidare för att ge alla barn bästa möjliga hälsa. För att främja barns hälsa med särskilt fokus på barn i socioekonomiskt utsatta områden har det särskilda arbete som startades upp hösten 2018 i fyra pilotområden utvecklats. Arbetet har bedrivits med det övergripande målet att öka tillgängligheten för grupper som har sämre hälsa och tandhälsa och lägre vaccinationstäckning. Arbete för att öka tillgängligheten har bedrivits med utökade hembesök och under året har också hembesök i samverkan med socialtjänsten utvecklats på allt fler Familjecentraler. Hembesöksprogrammet har omfattat såväl universella som riktade hembesök. För att ytterligare utveckla arbetet med riktat stöd till de familjer som har behov av detta påbörjade två BHV-enheter arbete med metoden SEEK/Barnsäkert i oktober 2019. Arbetssättet innebär att föräldrarna i samband med hälsobesök när barnet är 8 veckor, 10 månader, 18 månader, 2½ år samt 4 år får besvara ett frågeformulär med frågor om psykosociala riskfaktorer; barnsäkerhet, föräldrastress, ekonomisk utsatthet, nedstämdhet, våld i nära relationer samt alkohol. Syftet med frågorna är att på ett mer strukturerat och tillförlitligt sätt identifiera de familjer som har behov av extra stöd. 1:a september 2020 påbörjade ytterligare nio BHV-enheter arbetet med SEEK/Barnsäkert och med start 4 oktober 2021 arbetar nu alla BHV-enheter med SEEK/Barnsäkert.

När barnet är åtta veckor erbjuds alla mammor ett samtal kring psykiskt mående utifrån en depressionsskal utformad för nyblivna mammor. Tre BHV-enheter i regionen startade under hösten 2020 upp arbetet med enskilt föräldrasamtal med den icke födande föräldern utifrån det material som finns beskrivet i den nationella Rikshandboken för Barnhälsovården. Under våren 2021 startade ytterligare fyra BHV-enheter med detta arbete för att på bästa sätt också ge individuellt stöd till den icke födande föräldern. En utvärdering kommer att ske under våren 2022 för att se på vilket sätt detta arbete kan breddas införas i Regionen.

För att öka vaccinationstäckningen har arbetet med information kring vaccinationer utvecklats. Arbetet med att stärka personalens kompetens och bemötande i samtal med föräldrar som är tveksamma till vaccinationer utvecklats vidare utifrån utarbetade riktlinjer inom ramen för Temagrupp Vaccinationers arbete.

Ett samverkansarbete mellan barnhälsovården och Smålandsidrotten har påbörjats för att förbättra hälsan och öka den fysiska aktiviteten bland 5-åringar. I samband med ordinarie 5-års besök på barnhälsovården får barnet och vårdnadshavaren med sig ett prova-på-kort till lokala idrottsföreningars aktiviteter. Detta arbete har uppskattats av barn, föräldrar och idrottsföreningar och detta arbete planeras att starta upp i flera kommuner. I Nässjö kommun och Habo/Mullsjö är arbetet fullt ut implementerat. Sävsjö har fått skjuta upp sin implementeras på grund av Coronapandemin.

5.1.3 Barnkliniken

Infektionssäsongen 2020/2021 var mild för länets barn. Det var ytterst få fall av RS-virus och det var ett minskat antal akutbesök för barn under 1 år i jämförelse med tidigare år. I oktober skedde en dramatisk ökning av bekräftade RS-virus fall, vilket speglades i ett ökat söktryck inom samtliga barnverksamheter. Antalet svårt sjuka barn som behövde inläggande vård var avsevärt högre än de senaste åren. Även de lite äldre barnen drabbades och i vissa fall behövde även dessa barn sjukhusvård.

Under 2021 har Barn- och ungdomsmedicinska kliniken bytt namn till Barnkliniken. Detta med syfte att förenkla för barn, familjer och vårdgivare att hitta rätt. Namnbytet från Barn- och ungdomsmedicinska kliniken till Barnkliniken har genomförts eftersom barn och närstående blandat i hop barnöppenvård och barnklinik och ibland åkt till fel enhet. Remisser har också hamnat fel vilket medfört fördröjning i omhändertagandet.

Barnanpassad vård

Barnkliniken har genomfört en kollegial granskning enligt ett nationellt koncept ”Barnanpassad vård” www.barnanpassadvard.se Granskningen utgår ifrån ett flertal frågeställningar inom fem olika områden: vårdprocess och organisation, miljö, trygghet, delaktighet och information, lärande, inflytande och påverkan, rättigheter. Det har genomförts en egen granskning där barn och vårdnadshavare varit med och bidragit med input. Verksamheten granskades också av en extern klinik (barnkliniken i Norrköping). Det har i slutet av året färdigställts rapporter som nu värderas av nätverket centralt. Besked och återkoppling kommer i januari 2022.

5.1.4 Tillgång till hälso- och sjukvård

För att följa upp barnets rätt till likvärdig tillgång till hälso- och sjukvård mäts bl.a. vårdgarantin och andra nyckeltal för barn.

Nyckeltal 2020	Mål	Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021
Andel barn 1- 18 år som omfattas av vårdgarantin som fick komma på ett läkarbesök i primärvården inom 7 dagar (Helår) <i>*Från och med 1 januari 2019 är vårdgarantin ändrad till 3 dagar</i>	100 %	93 %	93,2 %	92,8 % *	91,9 %	89,9 %
Andel barn under 18 år som får träffa läkare och är färdigbehandlad på barnakuten inom 4 timmar	80 %	89 %	82 %	88 %	87 %	87 %
Andel barn under 18 år som omfattas av vårdgarantin och utfört planerat läkarbesök i specialiserad vård inom 60 dagar (Barnklinik, Helår)	80 %	76,1 %	81,7 %	81,9 %	79 %	82 %
Andel barn under 18 år som fått en tid inom 60 dagar inom specialiserade vården (Barnmottagning, helår)	80 %	93,7 %	90 %	91,6 %	93	89,7 %

Besökstrycket har varit lågt i början på året men har under våren/sommaren ökat. Färre lindrigt sjuka har sökt på barnakuten under coronapandemin varför andelen med komplexa problem som har tagit längre tid att handlägga har varit större. Under vår/sommar har söktrycket ökat även av lindrigt sjuka där flera hänvisats till primärvården.

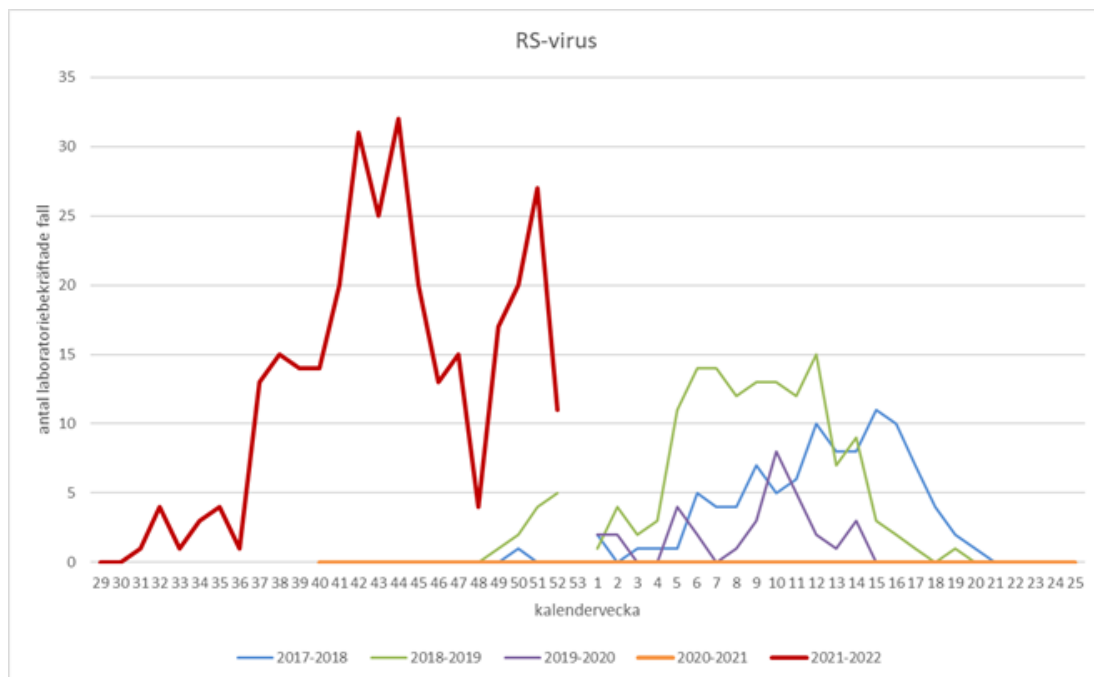
Tillgänglighet inom Barn- och ungdomsmedicinska mottagningen

Tillgängligheten inom BUMM har under 2021 generellt varit god till nybesök och återbesök. Under hösten 2021 i samband med stort antal sjuka små barn och ökat behov av akuttider, i kombination med personals egen sjukfrånvaro eller vård av barn behövdes medicinsk prioritering göras för att bibehålla god patientsäkerhet och arbetsmiljö. Samtliga familjer som bedömdes kunna vänta och inte erbjudas kontakt inom måldatum informerades, fick informationsmaterial kopplat till egenvård samt uppmaning att kontakta vården vid frågor eller uppkomna symptom.

Barnens epidemi

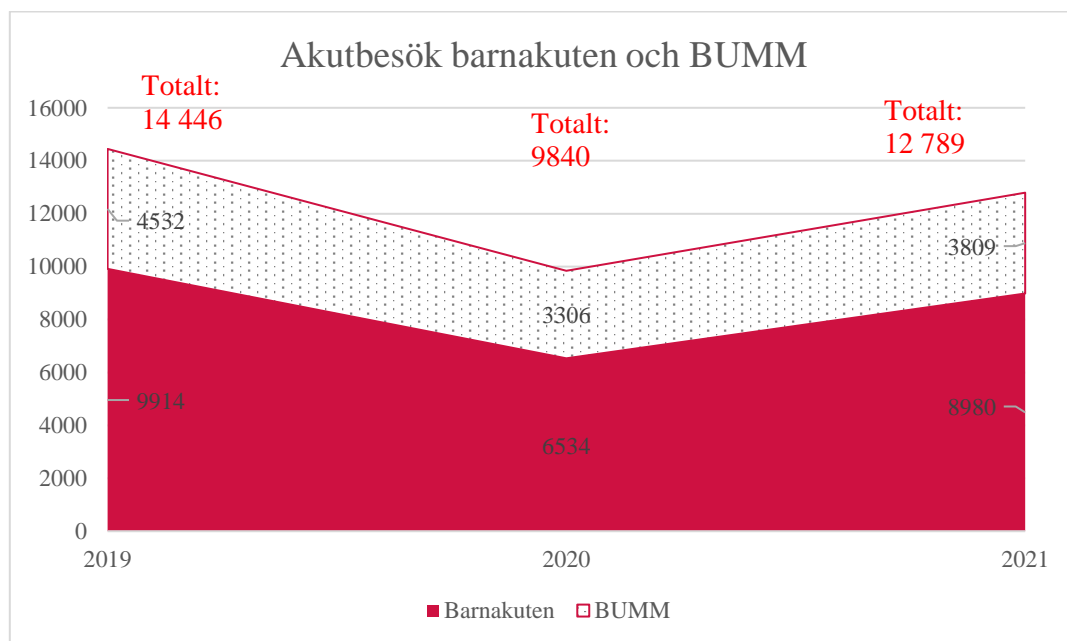
Under hösten sågs en stor smittspridning av RSV bland barn och besökstrycket ökade, en stor topp i oktober med en liten nedgång under december. Infektionssäsongen hösten 2020-våren 2021 var mild för länets barn. Det var ytterst få fall av RS-virus och det var ett minskat antal genomförda akutbesök för barn under 1 år, i jämförelse med tidigare år. I oktober skedde en dramatisk ökning av bekräftade RS-virus fall, vilket speglades i ett ökat söktryck inom samtliga barnverksamheter. Antalet svårt sjuka barn med RS-virus kunde inte jämföras med något tidigare år. Svårt sjuka barn som behövde inläggande vård var avsevärt fler än de

senaste åren. Även de lite äldre barnen drabbades och i vissa fall behövde även sjukhusvård. Under december månad kunde man ses en liten nedgång av sjuka barn med RS-virus.

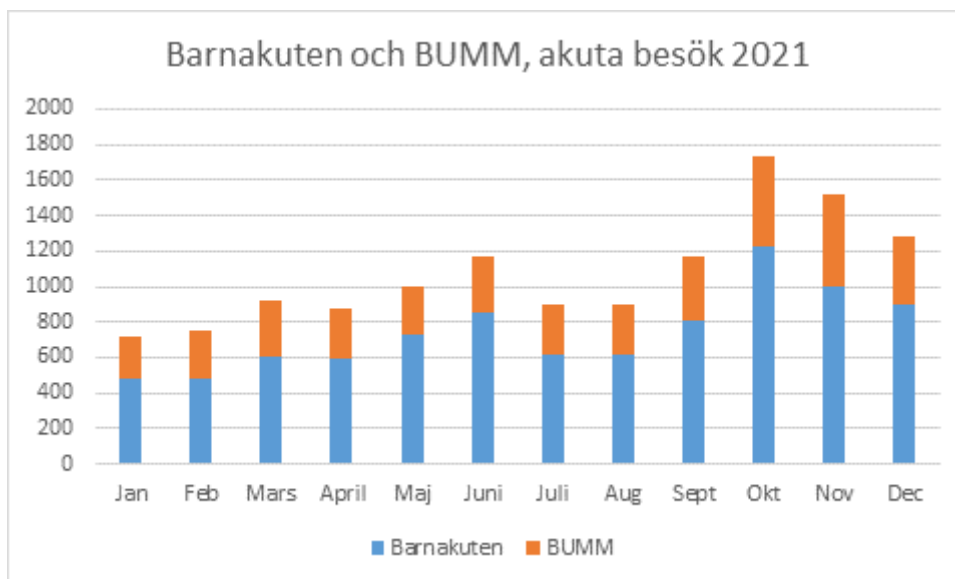

Diagrammet visar antal sjuka barn med RS-virus från 2017 till och med 2021.

Även om de flesta barn blivit lindrigt sjuka av Covid-19 har barn och barnsjukvården påverkats på olika sätt. Barnakuten fick flytta in på barnavdelningen för att ge plats åt vuxna infekterade/covidsjuka på akutmottagningen. Under 2020 var det 6534 besök på barnakuten och 3306 akutbesök för barn under ett års ålder på länets Barn- och ungdomsmedicinska mottagningar (BUMM) totalt 9840. Under 2021 var det 8980 besök på barnakuten och 3809 besök på BUMM:s mottagningar i länet, totalt 12 789 - en ökning med nästan 3000 besök.

Diagrammet visar antal akutbesök till barnakuten och BUMM från 2019 till 2021.

Diagrammet visar antal akuta besök till barnakuten och BUMM för 2021 uppdelat per månad.

5.1.5 Barnsjukvård

Målsättningen för inneliggande vård av barn är att barn ska vårdas i barnanpassad miljö av barnkompetent personal. Det finns en överenskommelse som innebär att barn som behöver sjukhusvård mer än två dygn eller har samtidigt annan komplicerad sjukdom eller funktionsnedsättning ska vårdas på barnkliniken Ryhov. Utvärdering av efterlevnaden till överenskommelsen följs upp kontinuerligt.

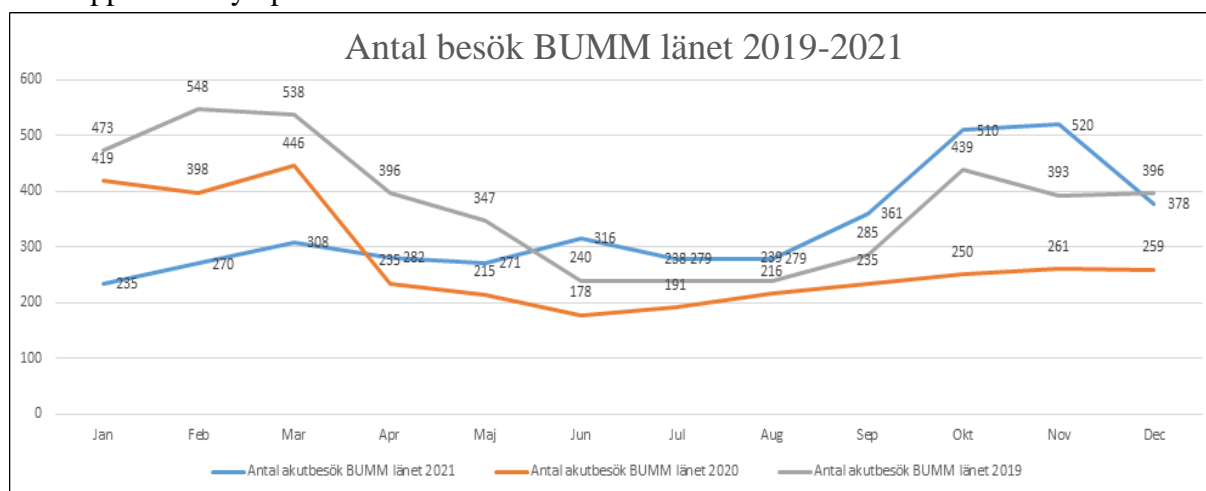
Under coronapandemin har de planerade besöken kunnat genomföras i hög utsträckning. Videomöten har använts i större utsträckning mot tidigare som ett komplement till fysiska besök. Det finns en del uppskjuten vård och ett antal barn som väntar på magnetkameraundersökningar, barnortopediska operationer, skopier och tandbehandlingar. Under 2021 har totalt 9 barn avlidit, (2020 totalt 17 barn). Att barn dör är tack och lov relativt ovanligt, majoriteten av barnen hade bakomliggande sjukdomar som påverkade deras möjlighet till överlevnad.

Med anledning av coronapandemin har arbetssätt behövts förändras. Det var en stor andel viktiga MR undersökningar i narkos som inte gick att genomföra på grund av brist på narkostider. Barnkliniken införde sedering med hjälp av Dexdor i samverkan med narkos och radiologen. En stor andel barn kunde med hjälp av sedering nasalt genomföra undersökningar som annars inte varit möjliga att genomföra under pandemin. Arbetssättet är tidskrävande för barnklinikens medarbetare som i och med detta är med före, under och efter undersökning. I och med att uppvaksavdelningen på OP/IVA användes för covidvården under 2021 fick barn som fått narkos i samband med MR övervakas vid uppvakning efter narkos på dagvården. Under 2021 färdigställdes ett nationellt verktyg för att uppmärksamma försämring hos barn i slutenvård, Pediatric Early Warning Score (swe-PEWS). Tidigare fanns olika versioner i landet, varav en version använts sedan 2014 på barnkliniken i Jönköping. Sedan 1 april 2021 används den uppdaterade nationella versionen på barnavdelningen. Önskan finns att införa

verktyget i alla verksamheter som vårdar barn i slutenvård i länet, planering av utbildningsinsatser pågår.

5.1.6 Barn- och ungdomsmedicinska mottagningen

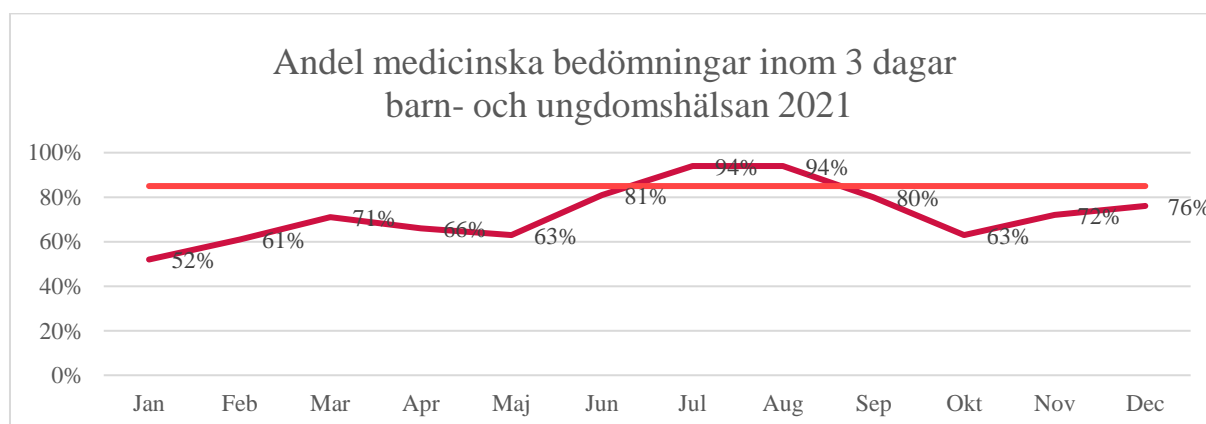
Tillgängligheten inom BUMM har under 2021 generellt varit god till nybesök och återbesök. Under hösten 2021 i samband med stort antal sjuka små barn och ökat behov av akuttider, i kombination med personals egen sjukfrånvaro eller vård av barn behövdes medicinsk prioritering göras för att bibehålla god patientsäkerhet och arbetsmiljö. Samtliga familjer som bedömdes kunna vänta och inte erbjudas kontakt inom måldatum informerades, fick informationsmaterial kopplat till egenvård samt uppmaning att kontakta vården vid frågor eller uppkomna symptom.

Diagrammet visar antal akutbesök på barn- och ungdomsmedicinska mottagningen för år 2019-2021.

5.1.7 Barn- och ungdomshälsan

Under 2021 inkom totalt 5285 remisser till En väg in, barn och unga, psykisk hälsa (EVI), varav 4645 accepterades och 2537 remisser fördelades till BUH. Resterande remisser fördelades till barn- och ungdomspsykiatri (BUP). 1079 digitala vårdmöten har genomförts inom BUH vilket motsvarar 14 procent av genomförda besök. Under perioden har 257 digitala stöd- och behandlingsprogram påbörjats inom Stöd och behandling i 1177.se.

Bilden visar andel patienter som fått medicinsk bedömning inom tre dagar på Barn- och ungdomshälsan under 2021.

D-bas (Digital basbehandling)

Under 2021 har Barn- och ungdomshälsan fortsatt att förvalta de två digitala stödprogrammen "Goda vanor för ditt barns mående" (D-bas R) och "Möt ditt barns oro" (D-bas O). Båda vänder sig till vårdnadshavare och startats upp via Stöd och behandlingsplattformen.

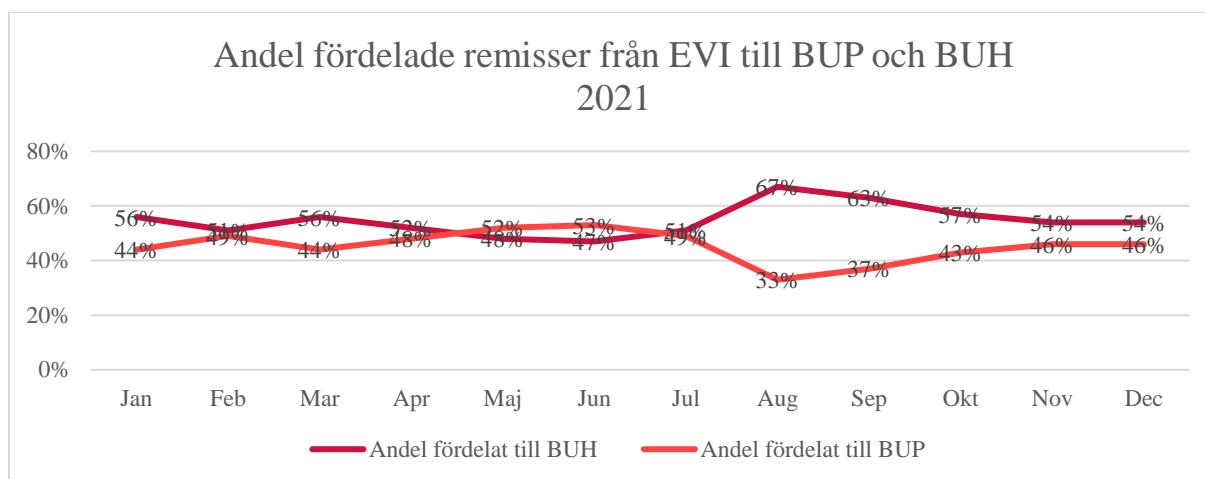
Utvärdering av D-bas O 2021 visade att 56 procent av vårdnadshavarna ansåg att programmet var Mycket hjälpsamt och 29 procent ansåg det varit Hjälpsamt. På frågan "Hur skulle du skatta din förmåga att möta ditt barns oro" före respektive efter D-bas O skattade 97 procent av användarna att de Ökat minst ett skalsteg på en femgradig skala.

Region Kalmar län har sedan våren 2021 ett nyttjanderättsavtal av D-bas O och dialog förs med ytterligare en region. Under 2022 finns planer att utvärdera D-bas O mer systematiskt gällande användarvänlighet och effekt.

5.1.8 En väg in – Barn och ungas psykiska hälsa

En väg in, barn och unga, psykisk hälsa har i syfte att säkerställa tillgänglighet till en likvärdig och jämlik bedömning av barn och ungas psykiska ohälsa och att barnet ska erbjudas rätt insats, på rätt vårdnivå, utan fördröjning. En systematisk intervju ligger till grund för triagering till rätt vårdnivå, eller hänvisning till barnhälsovård, elevhälsa eller socialtjänst. Målgruppen är barn och unga upp till 18 år med lindrig till svår psykisk ohälsa. Verksamheten bedrivs i samverkan mellan barn- och ungdomshälsan (BUH) och barn- och ungdomspsykiatriska kliniken (BUP).

Införandet av ett strukturerat och systematiskt bedömningsinstrument vid triagering av vårdnivå har medfört en ökad patientsäkerhet och mer likvärdig bedömning ur ett länsperspektiv. Det har även inneburit en ökad kvalitet och tydligare information kring nästa steg för familjen. Vid enkätuppföljning hösten 2020 framkom att vårdnadshavare känner sig lyssnade till och anser att de får ett gott bemötande då de har kontakt med enheten. Påbörjad uppföljning kring bemötande i december 2021 visar än så länge fortsatt positiva resultat. Under 2021 har enheten genomfört ett utvecklingsprojekt för att öka kvalitén på de bedömningar som görs. Projektet har bl.a. innehållit journalgranskning, analys av problem och utbildningsinsatser. Medarbetare och samverkanspartners har uttryckt sig positivt kring projektet som fortfarande är pågående och därför inte slutgiltigt utvärderats.

Diagrammet visar hur stor procent av inkomna ärenden som fördelas till barn- och ungdomshälsan respektive barn- och ungdomspsykiatriska kliniken.

5.1.9 Barn- och ungdomspsykiatri

Utveckling av arbetssätt, vårdutbud, forskning, lokaler och fortsatta rekryteringssatsningar har stått i fokus 2021. Köerna till utredning har kortats med hjälp av köp från externa leverantörer. Digital utveckling av vårdtjänster med etablering av bland annat Blå appen pågår.

Den nationella Kunskapsstyrningen präglar alltmer utvecklingen inom BUP och regionens specialistpsykiatri. Nätverk och roller etableras för implementering av nya arbetssätt för att skapa värde i mötet med de barn och ungdomar vi möter. Beslut om ett arbete med att förstärka och komplettera den primära nivån som finns med inriktning på psykisk sjukdom har påbörjats.

Tack vare regionens satsning har fler barn och unga fått hjälp under 2021 - vi har ökat både antalet kontakter och antalet patienter jämfört med 2020 (från 30 000 kontakter till 40 000 kontakter, samt från 3 900 patienter till 4 500 patienter). Ambitionen är förstås att fortsätta bygga ut verksamheten med både personal, lokaler och vårdutbud så att vi bättre kan möta dem vi finns till för.

5.1.10 Familjecentraler

För att bidra till en jämlik hälsa hos barn och familjer har utbildningsinsatsen ”En förälder blir till” pågått under året. Insatsen har skett i samverkan mellan Länsstyrelsen, Kommunal utveckling och Region Jönköpings län. Syftet var att ge stöd till ett jämlikt föräldraskap, utifrån normmedvetet förhållningsätt där bemötande är en viktig del. Verktöget främjar samverkan mellan olika professioner samt bidrar till att utveckla redan befintliga föräldrastödsmetoder. Utvärdering av utbildningsinsatsen visade att utbildningen var mycket uppskattad bland medarbetare och de upplevde en ökad kunskap om jämlik hälsa samt att det ledde till en ökad samverkan på familjecentralerna.

5.1.11 Habiliteringscentrum

På Habiliteringscentrum är det mycket viktigt att förebygga undernäring, övervikt, trycksår, ohälsa i munnen samt minska smärta, för barn, ungdomar och vuxna med funktionsnedsättning. Habiliterande insatser är främst fokuserade på att förebygga och upptäcka problem i tid, för att bibehålla eller förbättra funktionsgraden om möjligt.

Habiliteringscentrum registrerar därför insatser i flera nationella kvalitetsregister för att säkerställa att patienterna får rätt uppföljning på ett standardiserat sätt. I vissa kvalitetsregister görs registreringen tillsammans med andra kliniker, vilket bidrar till en sammanhållen process, detta gäller exempelvis för grav hörselnedsättning där samverkan sker med audionommottagningen. Registret för hörselnedsättning hos barn syftar till att barn med permanent hörselnedsättning på minst ett öra, samt de som opererats med cochleaimplantat, ska ha lika god språkutveckling som hörande barn. Via SKRS (Svenskt Kvalitetsregister för Rehabilitering vid Synnedsättning) identifieras remisskriterier, åtgärder, metoder, ledtider och insatsernas effekt i syfte att säkerställa att ”Rätt patient får rätt behandling i rätt tid av rätt behandlare”.

Kliniken har en tydlig rutin för orosanmälan vid misstanke om att barn far illa. Eftersom Habiliteringscentrum även arbetar med vuxna personer med funktionsnedsättningar, så har de tagit fram en liknande rutin som gäller även för individer över 18 år. De följer även regionens rutiner för barn som anhöriga och fyller i familjeformulär vid behov.

5.1.12 Giffri sjukvård för barn

Barn har rätt till en sund livsmiljö och deras exponering för skadliga ämnen ska vara så liten som möjligt. Därför satsar Region Jönköpings län på att ersätta vissa sjukvårdsmaterial, leksaker och pedagogiskt material till material och produkter som inte innehåller skadliga ämnen. Projektet Giffri sjukvård för barn var en prioriterad åtgärd i Region Jönköpings läns program för hållbar utveckling 2017-2020. Projektet omfattade både leksaker och medicintekniska produkter som kommer i nära kontakt med barn. En avrapportering av projektet har gjorts till berörda kliniker under året.

Verksamheterna kan avropa både lekmaterial och belöningsleksaker utifrån aktuella avtal, där avancerade miljökrav har ställts. Gällande sjukvårdsmaterial för barn har flera produkter som innehåller skadliga ämnen ersatts och upphandlare arbetar för att få in fler produkter på avtal, där krav kan ställas på dessa. I övrigt fortgår arbetet med att ställa miljökrav på produkter som är i nära kontakt med barn.

5.1.13 Naturbruksgymnasierna

Skolhälsovården på naturbruksgymnasierna säkrar likvärdig tillgång till hälso- och sjukvård. Elevhälsosamtal genomförs i år 1. Skolkurator, skolsköterska och mentor talar med klasserna om goda levnadsvanor. I de fall barn far illa, missbrukar eller utsätts för våld görs orosanmälan till socialtjänsten.

5.1.14 Patientnämnden

Under 2021 inkom 971 synpunkter och klagomål till patientnämnden. Utav dessa var det 92 ärende som gällde barn 0-17 år, vilket är fler barnärende än tidigare. Det är nästan uteslutande föräldrar som inkommer med synpunkterna till patientnämnden, i enstaka fall har barnet själv inkommit med synpunkter. Barn förekommer inom alla verksamheter inom hälso- och sjukvården och möter såväl barnspecialitet som vuxenspecialitet. De synpunkter som inkommit under 2021 har till stor del handlat om vård och behandling och kommunikation. Många föräldrar efterfrågar information och vill bli lyssnade till och att deras reflektion och

upplevelse gällande barnets vård tas tillvara. Handläggare i Patientnämnden har under året informerat alla barnrättsombud i Region Jönköpings län om patientnämndens uppdrag.

5.1.15 PLUSS, psykisk hälsa, lärande och utveckling i samverkan för små barn

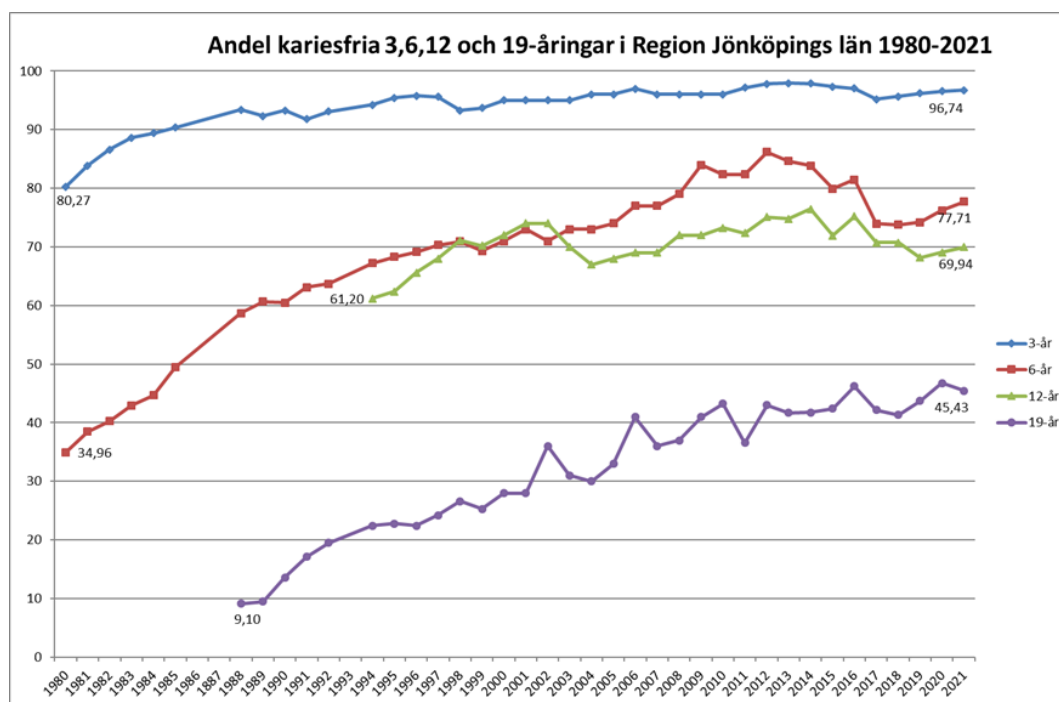
Tillgänglig forskning kring barns utveckling och Socialstyrelsens rekommendationer betonar vikten av att tidigt upptäcka behov av stöd och ge tidiga insatser för att förebygga svårigheter senare i livet. En samverkan med namnet PLUSS som samtidigt är ett forskningsprojekt, pågår för att öka tillgängligheten och etablera metoder för insatser och behandling till små barn med utvecklingsrelaterade svårigheter utan krav på diagnos. Barnhälsovård, Barnhabilitering, Rehabcentrum och Barn och ungdomspsykiatri och initialt länets norra kommuner ingår i satsningen som är uppmärksam på SKR nivå. Genom att erbjuda insatser som inte kräver väntan på specialistutredning, utan utgå konkret från hur familjen och barnets närmaste nätverk kan stärkas i att möta både svårigheter och styrkor hos barnet i vardagen. PLUSS syftar till att öka tillgängligheten och etablera metoder för insatser och behandling till små barn med utvecklingsrelaterade svårigheter utan krav på diagnos. På lång sikt hoppas vi att detta ska minska den psykiska ohälsan hos barn, unga och deras familjer. Genom att skapa en gemensam väg till bedömning och insats för dessa barn säkerställer vi att barnen och deras nätverk blir väl omhändertagna.

5.1.16 Rehabiliteringscentrum

För att uppmärksamma barn som anhöriga inom rehabiliteringscentrum finns en rutin där de skickar en remiss till kuratorn på samtliga patienter som har minderåriga barn samt där det finns behov av kuratorskontakt. Kuratorn tar emot och besvarar remissen samt bokar tid för telefonkontakt inom några dagar efter mottagen remiss. Kuratorskontakten omfattar patientens mående samt barnens situation. Uppföljning sker utifrån behov. Denna rutin finns på bröstmottagningen, onkologen, kvinnokliniken samt kirurgen. Detta arbetssätt implementeras i hela Rehabiliteringscentrum där det är befogat.

5.1.17 Tandvården

Munhälsa bland barnen i vår region är god och den ökning av kariesförekomst som tidigare noterats i de yngre åldrarna ser ut att ha vänt. I åldrarna 3, 6 och 12 år ser vi en positiv trend. Vi jobbar fortsatt med insatser för att nå de minsta barnen tidigt och på så sätt förebygga sjukdom innan den uppstår. Med riktade statsbidrag fortsätter det nära samarbetet med BHV-enheter i utsatta områden. Där kan vi skapa en helhetsbild kring varje barns livssituation och därmed snabbare sätta in åtgärder vid behov. Den verksamhet som tandvården bedriver på skolor har under stora delar av året varit vilande till följd av pandemin. Vårt mål är jämlik tandvård för alla barn.

Tabellen visar andel kariesfria 3, 6, 12 och 19-åringar i Region Jönköpings län för åren 1980 till 2021. I åldrarna 3, 6 och 12 år ökar andelen kariesfria. I ålder 19 år ser vi en liten nedgång.

5.1.18 Ungdomsmottagning

Ungdomsmottagningar har förstärkt kuratorstjänster- och barnmorsketjänster på de fysiska ungdomsmottagningarna samt ökat antal lediga tider i den digitala mottagningen UM online. Samtidigt pågår planeringsarbete för en länsdelsmottagning på Höglandet. Kuratorer och barnmorskor i samtliga länsdelar har påbörjat utbildning i sexologi. Alla dessa aktiviteter utgår från målet med likvärdig tillgång till stöd och hjälp för länets alla ungdomar, oavsett bostadsort.

5.1.19 Sektion Folkhälsa

Medarbetare på sektion Folkhälsa har utbildats i *Mentorer i våldsprevention* och *Agera Tillsammans* för att tillsammans med länsstyrelsen stärka det regionala arbetet i våldsprevention för barn och unga. Planen är att bland annat samverka kring utbildningar och bygga regionalt nätverk.

En kompetensutvecklingsdag för skolsköterskor har genomförts. Temat för dagen var - Normer, maskulinitet och hälsa. Huvudföreläsare var Marco Vega som har lång erfarenhet av att föreläsa om inkludering, samtycke, sex, sexualitet, relationer och killnormer. Under dagen fanns det även möjligheter till möten och samtal och att utforska ett idétorg med information och material kring förebyggande arbete riktat till barn och unga.

De hälsosamtal som genomförs i skolan har till syfte att stärka elevens hälsa och tidigt upptäcka elever som behöver stöd för att fullfölja sina studier. För att stödja skolsköterskorna i detta arbete finns ett webbstöd som utgår från hälsosamtalens olika områden och är riktat till alla skolsköterskor som arbetar i Jönköpings län. Syftet med webbstödet är att ge

skolsköterskor en samlad fördjupning och gemensam kunskapsbas, som är evidensbaserad, för de områden som ingår i hälsosamtalen. Arbetet med detta fortlöper.

5.1.20 Systematiskt hälsoarbete Bästa platsen att växa upp, leva och bo på
Sveriges kommuner och Regioner (SKR) håller samman det nationella utvecklingsarbetet Strategi för hälsa. I Jönköpings län har en inriktning för arbetet förankrats i ledningssystemet för samverkan mellan länets kommuner och Region Jönköpings län. Under 2021 har Strategigrupp barn och unga fortsatt arbetet med *Bästa platsen att växa upp, leva och bo på* där de tre områden (fullföljda studier, psykisk hälsa, fysisk aktivitet) i nära samverkan med skola, hälso- och sjukvård, socialtjänst och fritid fortsatt varit prioriterade. Målet är en förbättring av dessa tre områden med två procentenheter per år fram till och med 2022.

Bästa platsen att växa upp, leva och bo på är ett lärande nätverk/en plattform för erfarenhetsutbyte, lärande och inspiration. Ett av angreppssättet för arbetet som sker inom ”Bästa platsen att växa upp, leva och bo på” är att göra arbetet i så nära dialog som det går med barnen och deras familjer. Vid ett av tillfällena under hösten bjöds en vårdnadshavare in med egen erfarenhet av psykisk ohälsa till det lärande nätverket för att ge sin berättelse och erfarenhet av sitt föräldraskap och hur olika aktörer som möter familjen och barnet kan agera tillsammans.

Nedan kommer exempel på team/arbeten som under året arbetat utifrån Bästa platsen att växa upp, leva och bo på.

Stärkt föräldraskapsstöd i Nässjö

Nässjö kommun beskrivs som en utsatt kommun. Rädda barnens utredning om barnfattigdom placerar Nässjö på plats 270 och 2021 på plats 247 av totalt 290 kommuner. Vid kommunfullmäktige, Nässjö, i november 2019 beslutas att pengar ska avsättas för att stärka föräldrar i deras roll med fokus på barn 0-5 år med tyngdpunkten på de yngsta barnen. Barnhälsovården har genom stadsbidrag fått utökade resurser för förstärkt föräldraskapsstöd. Detta gav möjlighet till utökad samverkan kring målgruppen. Målet är att nå föräldrar med barn 0-5 år i ett tidigt skede av deras föräldraskap och på ett lättillgängligt sätt ge relevant föräldraskapsstöd. De förändringar som genomförts är utökad hembesöksprogram där BHV-sjuksköterska och kurator gör hembesök tillsammans när barnet är nyfödd, 4 månader, 8 månader samt 15 månader förstagångsföräldrar och föräldrar med första barnet fött i Nässjö kommun. Det gemensamma hembesöksprogrammet startade september 2020 och i december 2021 genomfördes de första hembesöken till barn 15 månader. Under 2021 har drygt 200 gemensamma hembesök genomförts. Barnhälsovårdssjuksköterskor som intervjuats avseende sina erfarenheter beskriver de gemensamma hembesöken som En nyckel till tidigt stöd, där de två olika yrkeskategorierna samverkar utifrån föräldrarnas önskemål. Föräldrar som via en enkät tillfrågades om sina erfarenheter av ett första gemensamt hembesök var positiva till arbetssättet och möjligheten att få ta del av båda yrkeskategoriernas kompetenser.

Arbete enligt SEEK/Barn Säkert-modellen (samtal kring psykosociala riskfaktorer i barnets miljö) med utgångspunkt från ett frågeformulär som föräldrarna besvarar vid hälsobesöken när barnet är 8 veckor, 10 månader, 18 månader, 2,5 år och 4 år har utvecklats under 2021 och

enligt barnhälsovårdssjuksköterskorna uppfattas som ett användbart arbetssätt att identifiera psykosociala riskfaktorer och i samverkan med familjecentralens kurator kunna erbjuda tidigt stöd. Det har även gjorts ett föräldrastödsprogram i samarbete mellan specialpedagoger och kurator där trygghetscirkeln används vilket är kopplat till förskolan samt ett utökat samarbete mellan familjecentralens verksamheter och biblioteket.

Attarpsskolan – Närvaro - var & när - vara nära

Attarpsskolan är en högstadieskola med cirka 450 elever. Ökad skolnärvaro ger större möjligheter till fortsatta och fullföljda studier, inträde på arbetsmarknaden och därmed i förlängningen en god hälsa och ett aktivt deltagande i ett demokratiskt samhälle. De barn och unga som känner sig inkluderade och får umgås med andra i en hälsofrämjande miljö får bättre förutsättningar att uppnå sina mål i skolan. Målet för Attarpsskolan var att höja närvaron på skolan, dels för elever med ströfrånvaro men även vända trenden för de få elever med mycket hög frånvaro, genom att uppmärksamma, stärka och följa upp eleverna.

Varje morgon stämmer mentor av med skolans resurscentrum (RC) vilka elever i klassen som är frånvarande. Innan klockan 10.00 på förmiddagen har mentor eller personal ifrån RC skickat sms till eleven och stämt av hur det är med eleven. Detta för att visa eleven att skolan uppmärksammat att hen är frånvarande och önskar se hen i skolan igen så fort som möjligt. Det resultat man kan se är att i de tre klasserna som påbörjade arbetet har närvaron ökat med 6 procent. Sedan hela skolan involverades har närvaron förbättrats med ca 2 procent.

En av mentorerna vid Attarpsskolan säger att – *I och med det nya arbetssättet där vi hjälps åt att ringa hem till dem som inte är i skolan så blir det att man pratar med elever som man annars inte möter vilket känns roligt och meningsfullt.* En elev på Attarpsskolan säger att – *När de ringer hem från skolan så känner jag att någon ser mig.*

Familjecentraler

Familjecentralen är en samverkansform mellan barnhälsohälsovård, socialtjänst, öppen förskola och kvinnohälsovård. Arbetssättet på en familjecentral hälsofrämjande, men familjecentralens kan också vara ett sätt att nå barn och familjer med risk för att tidigt hamna i ohälsa. Den viktigaste skyddsfaktorn för ett barns hälsa och utveckling är ett gott föräldraskap där många olika riskfaktorer för barnet kan minimeras genom att stärka föräldraskapet så känner sig trygga i sitt föräldraskap. Föräldrar idag upplever att det ställs höga krav på dem och många känner sig osäkra i sin föräldraroll och vet inte vart de ska vända sig. Det är viktigt att ge stöd i föräldraskapet tidigt och också erbjuda olika typer av föräldraskapsstödande insatser.

Alla kommuner med familjecentral har funnit representerade under året i ett arbete med att ta fram ett jämlikt föräldraskapsstöd. Bland annat tas det fram en verktygslåda som ska användas när man sitter tillsammans med familjen på familjecentralen. Här är det viktigt med en förflyttning från föreläsning till dialog.

En kartläggning rörande föräldraskapsstöd är gjord, 2021, vid länets alla Familjecentraler. Det som framkom var att det erbjuds idag föräldragrupper både innan och efter barnet är fött i de

flesta delar av länet, men i varierande omfattning, vilka professioner som deltar i föräldragrupperna skiljer sig åt och på många av familjecentraler erbjuds bara förstföderskor föräldragrupper. Det personalen önskar är likvärdiga och tydliga direktiv kring föräldragrupperna och att kompetensutveckling av att leda grupper behövs. När föräldrar tillfrågades kring vad de önskar av föräldrastödet svara de att innan barnet är förr vill de öka sina kunskaper kring graviditet, förlossning, amning, vardagsrutiner och vägledning då man är nybliven förälder. De som föräldrar också vill diskutera är föräldraskapets glädje och svårigheter. Efter att barnet är förr vill man fortsätta att diskutera föräldraskapets glädje och svårigheter men även barns utveckling och behov, vardagsrutiner och vägledning, barnsäkerhet och barnets hälsa och sjukdomar.

Målet med arbetet var att skapa ett grundutbud av föräldrastödjande insatser i grupp i syfte med att öka tillgängligheten, erbjuda likvärdiga insatser, utifrån föräldrarnas behov. Detta leder i förlängningen till en mer jämlikt stöd och god hälsa.

Det som gjorts för att möta behoven är en manual för medarbetare som innehåller gruppleddarskap, ett basprogram om totalt 10 träffar, en verktygslåda för att kunna möta föräldrars olika behov och man har förankrat arbetet i barnkonventionen. Målet för arbetet är att 100 % av familjecentralerna ska erbjuda ett grundutbud av föräldrastödjande insatser i grupp från det man är gravid tills det barnet är 6 år innan den 31 december 2022, öka nöjdheten hos de föräldrar som deltar i föräldrastödjande insatser i grupp och medarbetarna på familjecentralen ska känna sig trygga i att leda gruppverksamhet.

Elevhälsocentraler- tidiga samordnade insatser

Under 2021 startades ett utvecklingsprojekt kring förstärkt samverkan mellan Jönköpings kommun och Region Jönköpings län vad gäller barn och unga med psykisk ohälsa och där barn- och ungdomshälsan (BUH) är involverad. Projektet namnet är Elevhälsocentraler- tidiga samordnade insatser och projektgruppen består av enhetschefer/ansvariga från såväl socialtjänst, skola som från regionen. Projektet syftar till att utarbeta ett gemensamt arbetssätt, där skola, socialtjänst och hälso- och sjukvård gemensamt arbetar med barn och ungas psykiska, fysiska och sociala hälsa. Det handlar om hälsofrämjande, förebyggande och åtgärdande arbete tillsammans med barn och unga och deras familjer. Ett arbete där barn och ungas hälsa står i fokus. Projektet vänder sig till barn och unga i grundskolan 6-16 år inom ett geografiskt skolområde inom Jönköpings kommun och är också en del i riktningsoflyttningen till nära vård. Särskilda områden att beakta är sekretessen och hur det gemensamma arbetet kring enskilda barn och unga. Projektgruppen ska arbeta fram en handlingsplan som beskriver hur ett gemensamt arbete kring barn och unga ska formas och ett första förslag ska vara framtaget under senare delen av våren 2022.

5.2 Rätt till rehabilitering till barn som varit illa

Barn som har utsatts för någon form av vanvård, utnyttjande, övergrepp eller väpnad konflikt har rätt till fysisk och psykisk rehabilitering samt social återanpassning i en miljö som främjar barnets hälsa, självrespekt och värdighet.

5.2.1 Barnahus

Idag finns viss möjlighet till krisstöd inom Barnahus för barn som varit utsatta för våld och eller övergrepp. Det finns även möjlighet för professionella vuxna att samråda kring barnets behov av stöd vilket kan leda till insats utanför Barnahus, tex inom hälso- och sjukvården eller socialtjänstens öppenvård.

5.2.2 Ungdomsmottagning

Ungdomsmottagningarna har tillsammans med Länsstyrelsen, Jönköping Academy och Folkhälsa startat projektet ”Förbättrat stöd och behandling vid sexuellt våld”. Syftet är att kartlägga behov, befintliga resurser samt genom samskapande ta fram förslag på insatser och förbättringar till stödjande insatser i samband med sexuellt våld (oavsett ålder, könsidentitet eller relation) i Jönköpings län.

6. Region Jönköpings läns barnrättsbaserade verksamhet

I budget med verksamhetsplan 2021 framgår att Region Jönköpings län arbetar efter FN:s barnkonvention. Det övergripande målet är att barns och ungas mänskliga rättigheter ska beaktas. De ska mötas med respekt, ges möjlighet till utveckling och trygghet samt delaktighet och inflytande. Kunskap om barnets rättigheter ska hållas levande och utvecklas inom alla delar i Region Jönköpings län. Barnrättsarbetet leds av en styrgrupp med representanter från olika verksamheter i regionen. Den strategiska stödfunktionen stödjer verksamheterna vid införandet av barnrättsombud med utbildningsinsatser, material, information och erfarenhetsutbyte. För att arbetet ska fungera krävs att verksamheternas chefer tillsammans med barnrättsombudet bedriver barnrättsarbete inom de olika enheterna.

För att kunskap om barnets rättigheter ska hållas levande och utvecklas inom alla delar av verksamheten finns en handlingsplan för arbetet. Styrgruppen för Barnkonventionen samordnar arbetet utifrån handlingsplanen och sprider aktiviteter i respektives verksamheter. Handlingsplanen har speciellt fokus på utbildning och fortbildning av personal, barnsättsombud i varje enskild verksamhet, barn och ungas delaktighet samt barn som anhöriga.

6.1 Barn som anhöriga

Barn som anhöriga är ett nationellt utvecklingsarbete med stöd till barn och unga i familjer där föräldrar eller annan vuxen i barnets direkta närhet har missbruksproblem, psykisk sjukdom, psykisk funktionsnedsättning, en allvarlig fysisk sjukdom/skada eller oväntat avlider. Då det är viktigt att barn som anhöriga får stöd de behöver och ges möjlighet att prata med någon om hur de har det och att de får den information de behöver görs en rad insatser inom hälso- och sjukvården. Arbetet i Nationellt kompetenscentrum anhöriga (Nka) sker på uppdrag av regeringen och ska bidra till sådant stöd att anhörigas svårigheter inte inkräktar på barnets hälsa, utveckling och skolgång. Vi i Region Jönköpings län deltar vid Nka:s nätverksträffar med Barn som anhöriga och tar del av det erfarenhetsutbytet som sker där. För att arbetet med barn som anhöriga ska komma nära målgruppen ingår barn som anhöriga i barnrättsombudens uppdrag. För att synliggöra barn

som anhöriga hos oss i Region Jönköpings län används familjeformuläret. Detta skrivs i samband med inläggning i slutenvård eller när en vårdplan upprättas i öppenvård. Data visar att slutenvården använder familjeformuläret mest frekvent. Modellen Föra barnen på tal används för att stödja patienterna i sin föräldraroll. Beardslee familjeintervention och BRA-samtal är andra metoder som används för att synliggöra barnen och som stöd i samtal med barn. Utbildning i BRA-samtal erbjuds varje år.

För att säkra barnets rätt till information, råd och stöd när en familjemedlem avlider och för att knyta an till fortsatt möjlighet till råd och stöd fortsätter arbetet med Akutprocessen Barn i sorg. Den här processen har lett till att underlätta och säkerställa samarbetet mellan ambulans, räddningstjänst, akutmottagning, vårdcentral, polis, sjukhuskyrka och i förekommande fall POSOM-grupp.

6.2 Barnrättsombud

Inom Region Jönköpings län finns nu cirka 260 barnrättsombud. I oktober 2021 genomfördes en utbildningsdag kring barnkonventionen för nya barnrättsombud. Under vår och höst 2021 genomfördes nätverksträffar för barnrättsombuden. Några var fysiska möten och andra genomfördes digitalt till följd av Covid -19. Genom att ha barnrättsombud på samtliga enheter i Region Jönköpings läns alla verksamheter kommer barnets bästa att ständigt finnas som ett medvetet perspektiv i arbetet. Uppdraget för barnrättsombud är:

- Barnrättsombudet ska tillsammans med sin chef informera och stödja den egna enheten och bidra till att barnkonventionen kommer i praktisk tillämpning med ett aktivt barnperspektiv och en god barnkompetens, på kort och lång sikt. Utbildningspaket finns som hjälpmedel.
- Barnrättsombudet ska arbeta praktiskt med förbättringar så att barn och ungdomar som är patienter, anhöriga, närstående eller medborgare får ett bra omhändertagande, god tillgänglighet och åldersanpassad information i en god miljö.
- Barnrättsombudet ska särskilt beakta barns behov av information, råd och stöd om barnet har en förälder som har en psykisk störning eller en psykisk funktionsnedsättning, en allvarlig fysisk sjukdom eller skada, ett missbruk av alkohol eller annat beroendeframkallande medel. Detsamma gäller för barn vars föräldrar plötsligt eller oväntat dör (HSL 5 kap.7§).
- Barnrättsombudet kan vara ett stöd till medarbetare som avser göra en anmälan om misstanke om att ett barn far illa. FAKTA dokumentet ”Barn som far illa eller misstänks fara illa” utgör det kliniska stödet i arbetet.
- Barnrättsombudet kan bära ”knappen” med texten BARNRÄTTSSOMBUD på sina arbetskläder. Detta ger en markering till omgivningen om att här är en person med ett specifikt uppdrag för barn.

6.2.1 Exempel från arbeten som barnrättsombuden bedriver inom den egna verksamheten

Hudkliniken

1. Utbildning av nyanställda i hur hitta stöd vid orosanmälan eller annat som rör barn i verksamheten
2. Uppdatering av barnrättsombudets intranätssida på hudmottagningen med även
3. Barnanpassat väntrum med leksaker, pussel och ritsaker för olika åldrar och böcker från sjukhusbiblioteket.
4. Barnanpassad information till eksemskolor, behandlingar och diagnoser
5. Vänte-på-doktor-leksaker vid behov på patientrum
6. Belöningsleksak efter läkarbesök/behandlingsbesök
7. Uppdatering av nyheter runt barnrättsarbete och repetition av vad göra vid orosanmälan på APT
8. Handlingsplan för 2022: I tillägg till att följa upp punkt 1-7 är planen att arbeta med barn som anhöriga och se hur vi kan använda oss av familjeformuläret i vår verksamhet. Samt att utöka kunskapen hos barnrättsombudet kring att samtala med barn och att motivera/informera medarbetare till att våga fråga hur våra barn mår som besöker vår klinik som patient eller anhörig.

Klinisk fysiologi

De två barnrättsombuden vid Klinisk fysiologi bjöd vid ett tillfälle in till barnrond. Sex stycken förväntansfulla barn/ungdomar i åldrarna 7 – 13 år kom till Klinfys. på besök. Barnrättsombuden välkomnar dem och besöket inleds med att barnen får se ett bildspel där barnrättsombuden berättar vad som gör på Klinisk fysiologi och att de tar emot patienter i alla åldrar, från 0 – 100 år. Barnen bjuds på kanelbullar, kex och Festis under

informationsstunden i konferensrummet.

Tillsammans gick de sedan ut på avdelningen och besöker bland annat entrén, barnväntrummet, sängväntarrummet, rummet för ultraljud, för EEG och rummet för spirometri. Barnen får passa på att prova EEG-mössan och näsklämmor. Barnen hade åsikter kring belysning och färger på väggarna, de ville också ha fotsteg på

golvet som vägvisare till klädhängare. De önskar också mer bilder på väggar och tack och att sladdar till de olika apparaterna inte behöver vara så synliga. Barnen tycker att ytterligare något spel, papper, kriter och surfplattor på väggarna skulle vara bra. Barnen tycker också att det vore trevligt med en barnhörna i stora väntrummet, med till exempel matta och minibilar. Utifrån vad som framkom vid rondens har kliniken bland annat uppdaterat sina leksaker.

Återkoppling kommer ske till barnen via sin lärare i skolan. Barnen kommer att få ta del av rapporten samt bilder på vad kliniken förbättrat utifrån de idéer som barnen gav.

Rehabiliteringscentrum

I Rehabiliteringscentrums handlingsplan för 2021 fanns införandet av barnrond med som en aktivitet. I första delen var fokus på att kartlägga barns upplevelser av lokalerna. Längre fram kommer en kartläggning av barns upplevelse av bemötande att göras.

Två barnronder genomfördes november 2021, en på Rehabiliteringscentrum 4 Logopederna och en på Rehabiliteringscentrum 1 ATV, sjukgymnaster, fysioterapeuter. Barnronderna inleddes med fika, kort genomgång av syfte och innehåll, presentation av lokalerna och vilka som jobbade i dem. Presentationen genomfördes med hjälp av bildstöd.

Under rundvandringen ställdes öppna frågor och barnens kommentarer antecknades i mallar. Rundvandringen tog ca 30 min/tillfälle. Barnronden avslutades med utdelning av biobiljetter, som tack för hjälpen. Barnen beskrev att de tyckte att det var kul att delta och föräldrarna gav positiv feedback avseende upplägget.

Åsikter som kom fram var att barnen önskar mer spel, mer färgglada väggar med blommor, hjärtan och stjärnor. Barnen önskar också bilder eller stjärnor i taket att titta på när de ligger ner. I de flesta rum var de nöjda med belysningen och i ett av behandlingsrummen tyckte barnen att det fanns en rolig brits och även här kommenterades ljuset där man ansåg det vara bra att det gick att sänka ljusstyrkan. Barnen tyckte om bassängen och gillade att materialet var av trä där och att det var varmt.

En del av de åsikter som framkom åtgärdades direkt medan andra kommer att leda till aktiviteter i handlingsplan för Rehabiliteringscentrum.

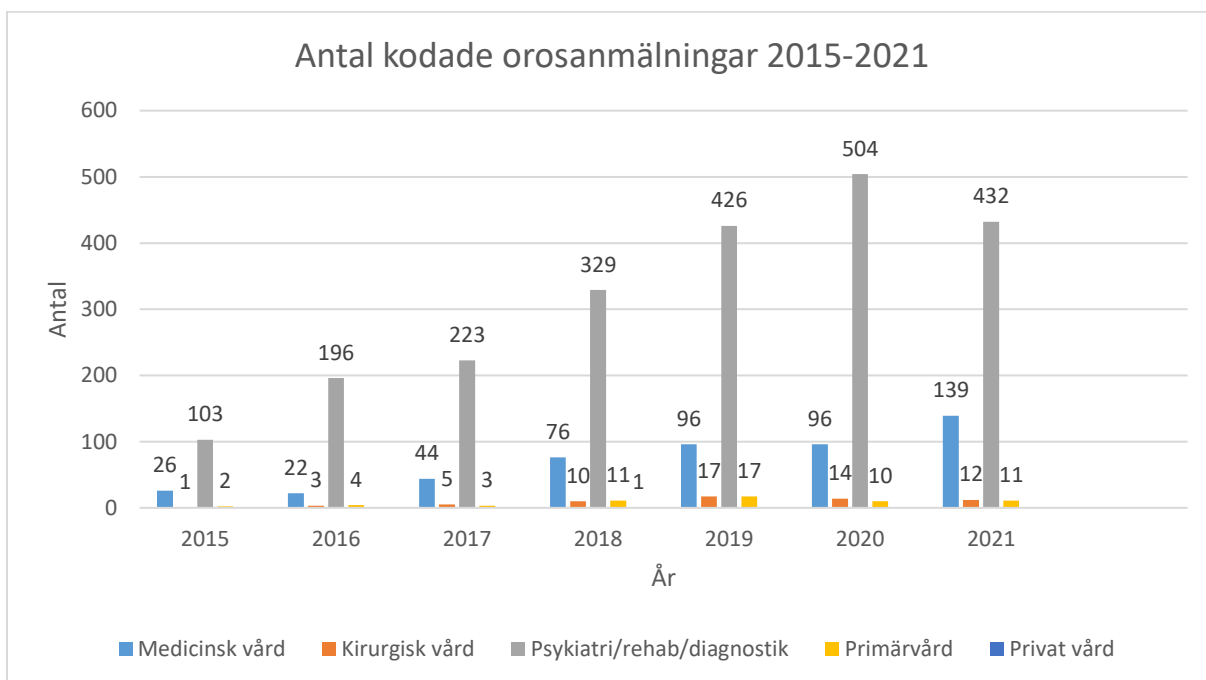
Barnhälsovården

Barnrättsombuden arbetar att kontinuerligt för att uppmärksamma barn som anhöriga och genom föräldraskapsstöd bistå familjen utifrån barnhälsovårdens uppdrag. Barnhälsovården har representant med i Akutprocessen Barn i sorg.

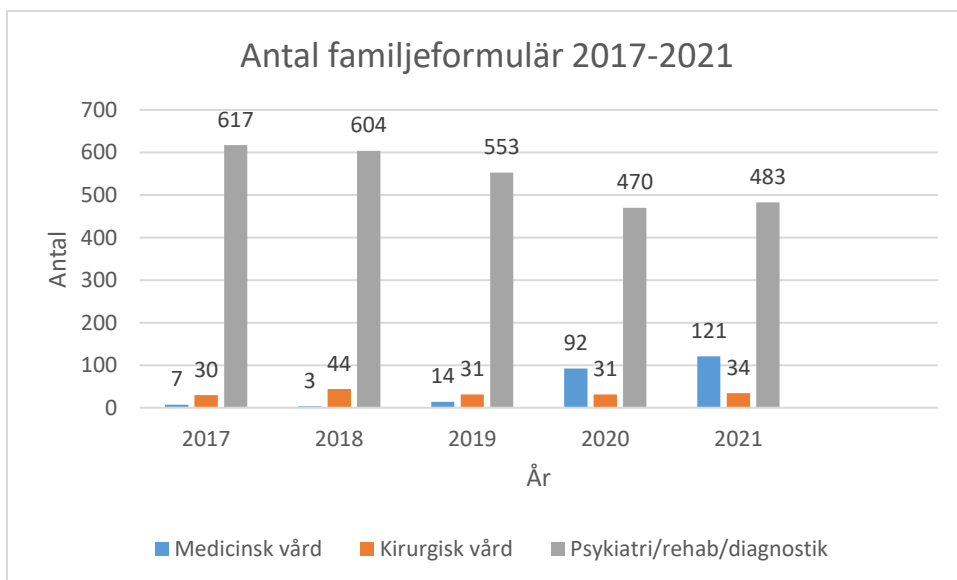
6.3 Barnskyddsteam

Barnskyddsteamet har under 2021 fortsatt arbetet med att stärka barns rätt till skydd mot våld och övergrepp. På grund av pandemin har de inte haft möjlighet att vara ute i verksamheterna i den omfattning de hade önskat. Digitala möten och föreläsningar har blivit ett viktigt inslag istället, exempel på detta är utbildningstillfällen med ST-läkare, AT-läkare och utlandsrekryterad personal. Under året har ett samarbete med högskolan inletts. En föreläsning, barn som far illa eller riskerar att fara illa har spelats in på högskolan för att användas i utbildning av specialistsjuksköterskor. Barnskyddsteamet har medverkat i uppföljande seminarier.

Arbete med att uppdatera rutiner pågår kontinuerligt. Som ett led i att säkerställa att alla barn får den hälso- och sjukvård de har rätt till har vi under hösten påbörjat arbete med att ta fram rutiner för hantering av uteblivna vårdkontakter för patienter 0-18år.

Bilden visar antalet orosanmälningar gjorda mellan år 2015 och 2021 uppdelat mellan olika verksamheter. Psykiatri, rehabilitering och diagnostik har gjort flest orosanmälningar under alla år och 432 stycken 2021, vilket är en minskning sedan 2020..

Bilden visar antal ifyllda familjeformulär mellan år 2017 och 2021 uppdelat mellan olika verksamheter. Psykiatri, rehabilitering och diagnostik har använt sig av flest familjeformulär.

6.4 Fokusgrupp Barnets rättigheter

I Jönköpings län finns en fokusgrupp för samverkan mellan Region Jönköpings län,

Jönköping University, Länsstyrelsen i Jönköpings län, Kommunal utveckling, Erikshjälpen, Rädda Barnen, Jönköpings kommun och Habo kommun. Den 26 oktober, 2021 arrangerade fokusgruppen en digital barnrättskonferens om barns delaktighet med tema demokrati.

För ett bra liv i en attraktiv region.